

Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök Bécsbe utazott

**Az utazás összefügg az osztrák-német kiegyezés ügyével.
Elhalasztják a locarnói hatalmak brüsszeli értekezletét**

Bécsből jelentik: Az osztrák politikai körök nagy meglepéssel állapítják meg, hogy a külföld általában jól fogadja az osztrák-német kibékülés létrejöttét.

Hétfőn este Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök a legszigorúbban rangjait Bécsbe érkezett. Hodzsa bécsi útja jóltesült körök szerint a német-osztrák megállapodással függ össze. Azonban az illetékesek nagyon titkolóznak, s úgy a cseh követség, mint az osztrák kancellári hivatal a legmerevebben elzárkózik minden felvilágosítás elől. Egyelőre azt sem lehet tudni, hogy meddig marad Hodzsa Bécsben.

Berlinből jelentik: Mastny cseh követ hétfőn visszaérkezett prágai utjáról. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a követet kormánya hívta haza a német-osztrák egyezmény megkötésével kapcsolatban.

A német külpolitika félhivatalos magyarázata és a kisantant fölfiyelése.

Berlinből jelentik: A német birodalom diplomáciai félhivatalosa, a „Deutsche Diplomatische Korrespondenz“ fejtegeti, hogy az osztrák-német kiegyezés a belpolitikai irányok változatlan fenntartását jelenti úgy Ausztriában, mint a német birodalomban. A német birodalom vezetői abban a nézetben vannak, hogy békés egymásra hatással a különböző kormányirányok inkább tudnak idős eredményeket elérni, mint egymás ellenséges kizárásával.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv politikai körök élénk fölfigyeléssel fogadják a két német állam kiegyezését. A kormányport hivatalos lapja, a „Vreme“ írja, hogy a kisantantnak vizsgáltnia kell a további lépésekre. Előrelátható — mondja a lap. — hogy a kiegyezés mélyen befolyásolni fogja a dunavölgyi helyzetet.

Bucurestiből jelentik: Az irányadó politikai körök legnagyobb nyugalommal fogadják a német-osztrák kiegyezés híreit. A Titulescu külpolitikájához közelálló „Adevărul“ hosszabb cikkben foelalokzik a kiegyezés kérdésével, s abban Németország sikerét látja. Azt mondja, hogy kifejezett „Anschluss“ nélkül is

most már Németország politikája érvényesül Ausztriában, s hogy időszerű lett a Habsburgok visszatérése is. Mindez azt jelenti, hogy Közép-Európában egészen új helyzet teremődik. Ez a módosulás a kisantant számára szükségessé teszi, hogy Franciaországgal, Angliával és Csehszlovákia szövetségeseivel közlelelő érintkezésbe lépjen s együtt megvizsgálja, vajjon az új helyzetalakulással szemben mi a teendő.

Berlint is be akarják vonni a locarnói hatalmak közötti új tárgyalásba.

Brüsszélből jelentik: A német-osztrák kiegyezés ténye itt mély benyomást keltett. A locarnói hatalmak Konferenciáját is e tény folytán olyan új fordulat előtt látják, mely szükségessé teszi a bővebb megfontolást.

Ezt a nézetet erősítette Olaszországnak szinte egyidejűleg beérkezett válasza is a brüsszeli konferencia meghívójára. Az olasz válasz — mint már tegnap jelentettük — arra mutatott rá, hogy Olaszország megjelenését látják azok a földközi-tengeri intézkedések, melyek ellene a megtorlásokból kifolyólag még fennállanak. Amellett Olaszország szükségessé jelezte, hogy Németországot is meg kell hívni. A belga kormány e válasz folytán érintkezésbe lépett az angol és francia kormányokkal. Ennek következtében egyelőre az a mezeállapodás alakult ki a három kormány között, hogy

a locarnói hatalmak brüsszeli konferenciáját július 20-ikáról elhalasztják. Az újabb határidő kitűzését is függőben hagyták.

Londonból jelentik: A brüsszeli értekezlet elhalasztását jóltesült körökben Olaszország távolmaradásának tulajdonítják. A halasztással lehetővé akarják tenni, hogy Olaszország re-izáció alá vegye álláspontját.

Hír szerint más oka is van a halasztásnak és pedig az, hogy Anglia nem akar résztvenni tisztán francia-angol tárgyalásokon. Remélik, hogy a halasztás lehetővé teszi Berlinnek és Rómának is, hogy résztvegyen az értekezleten.

A svájci szövetségstanács törvénytelenné minősítette a négus ellen tüntető olasz ujságírók kiutasítását

Genfből jelentik: A szövetségi tanács hétfőn foglalkozott a kitiltott nyolc ujságíró ügyével. Megállapították, hogy a genfi kanton rendőrfőnöke túllépte hatáskörét, amikor az olasz ujságírók ellen kiutasítási rendeletet bocsátott ki. A rendőrfőnök az 1905. évi törvény alapján fogantatosította a kiutasítást, de azóta

az idegenek letelepüléséről hozott szövetségi törvényt ezt a törvényt hatályon kívül helyezte. A szövetségi tanács ennek ellenére elállott attól, hogy a rendőrfőnök rendeletét hatálytalanítsa, mert az ügy fellebbezés folytán amugy is az államtanács elé kerül.

Tanulságos kibékülés

Külpolitikai szempontból kétségtelenül nagyfontosságú alkotás az Ausztria és Németország között most létrejött kibékülés.

Ausztria a volt Habsburg-birodalom összetartó központja volt akkor, mikor még nagysága korát élte. Ebből a multból valami emlékező tisztelet megmaradt iránta ma is, amikor már csak kicsi ország lett belőle. Eppen erre alapozva tette Ausztriát a hivatalos nemzetközi politika olyan kivételes területté, mely elválasztó legyen a középeurópai germánizmus, szlávizmus és latinizmus között. Tehát régi nagysága idején népek összefoglalása volt Ausztria szerepe, míg mai kicsisége idején a népek közötti szétválasztás lett a hivatása.

Ez a szétválasztás azonban nem olyan célzató, hogy ellenséges hátfordításokat jelentsen az érdekelt népek között. Hanem ellenkezőleg: valami olyan értelmű, hogy minden nép tartsa meg a maga terjeszkedési határát, s evégett Ausztria mintegy határkőként áll mindenik között. Tehát nem ellenségeskedést szító jelenség, hanem békés szomszédságra figyelmeztető.

Viszont Ausztria önméret terület is. Eppen ebből az okból a nagy német birodalom magához tartozónak tekintette. Ki akarta emelni határkői elszigeteltségéből, s népi azonosság alapján magához akarta csatolni a kis Ausztria területét és lakosságát. Ausztria közönségének egyrésze is hajlandó volt erre a csatlakozásra, mert azt tartotta, hogy a határkövesség állapota igen terméketlen kis talaj, amiből megélni nem lehet. Azonban ugy a német, mint az osztrák csatlakozási vágyakat a nyugateurópai nagyhatalmak Európa belső rendje szempontjából veszélyeseknek tartották, mert a német túlnövekedés útját látták meg azokban.

A nyugati nagyhatalmak tiltó föllépésére erősödött meg aztán Ausztriában az önállósági mozgalom, melynek Dollfuss egykori osztrák kancellár volt a legöntudatosabb és legrajongóbb apostola. Martírságot is szenvedett kicsi országa önállóságának az eszméjéért. Halála után Schuschnigg mostani osztrák kancellár vette erős kezekbe ennek az önállóságnak a megszervezését.

Ezzel szemben a nagy Németország ugy vette az osztrák önállósági mozgalmat, mint hűtlen elfordulást a közös német népcsaládtól. Szenvedélyesen támadt ez önállósági politikára, s olyan intézkedéseket tett, melyek az utasforgalmat is Németország felől valóssággal megszüntették Ausztria felé. Ellenben a nagy német földről annál erősebben biztalták és bátorították Ausztrián belül a német csatlakozás pártját, hogy folytonosan támadó legyen az önállósági irányzat kormányával szemben. Ez a biztatás sok véres és elkeseredett belső küzdelemnek lett az okozója.

A világpolitika intézői lélekzetvisszafojtva figyelték ezt a testvérharcot, Franciaország néhai külügyminisztere, a Marseilleben megölt Barthou a jövő világháború okát Ausztriában látta. Olaszország fegyveres fölkészültséggel állt résen, hogy Németország ellen Ausztriát megvédje. És Anglia is egyedül Ausztria függetlenségéért hajlandónak nyilatkozott, hogy közbeszól és közbelép a középeurópai ügyekben.

Most mindez a roppant feszültség megszűnt. És Ausztria önállósági mozgalma győzött. Vele együtt a német eszme is két állam-

BAUDENEON-GERELY:**Elmélkedések
az evangéliumról**

(Tanácsok, a buzdító és gyakorlati elmélkedések megkönnyítésére.)

Ara **200** lei
és 15 lei portó

Kapható könyvosztályunknál

ban kapta meg a testvéri harc helyett a testvéri kölcsönösség útját. Tehát egy nagy nép belső békéje helyreállt s vele együtt Közép-Európa legizsább területe is nyugodttá változott, hol további forráság már csak az egymásba fogó kezek melegségéből támad.

Igy tárgyaltanná lett a világfeszültség is Ausztria körül. A világpolitika nyugodtan hozzákezdhet most már ezután a többi nehézségek megoldásához. Joggal mondhatjuk tehát, hogy külpolitikai szempontból kétségtelenül nagyfontosságú alkotás a német-osztrák kibékülés.

Azonban a külpolitikai fontosságánál is sokkal érdekesebb ránk, egyszerű emberekre nézve Schuschnigg kancellárnak a kibékülésről szóló egyik kijelentése. Az, amelyikben azt mondotta, hogy még rövid idővel ezelőtt lehetetlennek mutatkozott a két ország közötti gátlások és akadályok elhárítása, de a közös sors fölismerése hírtelen jótékonyan közbejött. A lehetetlen is e fölismerés hatása alatt hírtelen lehetővé változott.

Immár nem politikai, de emberi szempontból nézve igen tanulságos, hogy egész országok makacs lélekállapota így meg tud változni. Csak közös fölismerésnek kell jönnie, s egyik percről a másikra megszűnnek a merevségek, kettészakad a haragtartás bilincse, s egymás elleni szenvedélyük rabságától megszabadulnak az emberek. Igen: az emberek. Mert a politikuskokban is a belső lényeg az, hogy emberi lények lelki ereje, gondolkodása és érzése dolgozik bennük. Ami anyagban dolgoznak, az

sok szövevényesség, sok mesterkélttség, sok túl-akarási mások helyett, ami együttvéve félreértések, elfogultságok, szenvedélyes pártirányok létrehozója. Ez mind rosszul befolyásolhatja a politikust. De jön valami természetes megvilágosodás, valami ösztönzerű jóérzés, valami lélek mélyéről való fölszakadás és a politikusból is kiür az embertársát meglátó ember.

Valami eféle történt most Ausztria és Németország esetében. Azért jött minden átmenet nélkül, minden lassu fejlődés nélkül, hírtelen változással az, hogy ma eltűntek a gátlások és akadályok, amik tegnap még lebíráhatlanoknak látszottak. A ma és tegnap közötti idő volt az utban? Nem. A tegnapi elfogultság és félreértés volt utban, ami nem lassu lemorzsolódással, de egyetlen felvilágosodással szokott szétszakadni és eltűnni.

Haragosak, akik évek óta állnak egymással szemben, s már azt se tudják, hogy miért, — az ilyenek sokat tanulhatnak az osztrák-német kibékülésből. Közös sorsra utalt testvérek, rokonok, szomszédok, s néptársak, kik egymás ártalmát szomjazták, kik egymást egy kanál vízben eloltanak, vagy egymással szemben a tönkretéveség hajlandók politizálni: ezek mind fölcusudhatnak, mikor a Schuschnigg kancellár érdekes szavait olvassák. „Fölismerjük közös sorsunkat”, — mondotta a kancellár. A szegény, küzdő, egyszerű embernek is mind közös a sorsa.

Országok között már megkezdődött ez a fölismerés. Az emberek között is meg kell kezdődnie.

PÁLYÁZATI HIRDETÉS.

A terebisti (jud Satmar) egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra és külön egy II. tanítói állásra.

Kántortanító javadalma: lakás, 24 köblös föld és rét, 20 köblös buza, 220 m² tűzifa, amelyből saját iskolatermet is futi. Stóla. Német képeztetés kell. Mindenféle adóját a hitközség fizeti. Kántoriakat az egyháztanács és plébános utasítása szerint tartozik végezni. Kántori próba augusztus 6-án, amelyre jelentkezők saját költségükön tartoznak jönni. Állás október 1-én foglalandó el. A javadalom csak november 1-től esedékes, mert addig a járandóságok a megboldogult kántor hozzátartozóit illetik.

II. tanítói állásra pályázhatnak férfiak és nők. Javadalom évi 13500. lei. Német képeztetés kell. Az állás szeptember 1-én elfoglalandó.

Határidő mindkét pályázatra 1936 aug. 15.
Egyháztanács.

HALÁSZ

Ira: ARADI ZSOLT

A negyvenesben nyílt ki a fogház Pandora-szelencéje igazán. Halász bácsi volt itt, Friedlaender Baruch, azután huszasbeli ismerősöm: a csavargó Kuruc, Rybár Józsi (ez is szépesi „emberevő” volt, siketnéma, de írni és olvasni tudott), itt ismerkedtem meg Kocánal, a terebisti tűzoltóval és Breuer Jánossal, a leibici pénzhamisítóval. Ötkoronásokat készítet. En voltam a gyanus magyar „politikai” rab. Halász bácsi aztán mindent elmondott. Ő volt a legérdekesebb alak valamennyi között, akit a hosszú idő alatt megismertem. Foglalkozása szerint juhász volt a Bodrogközben, félmagyar-féltót s a notákat is így énekelte: félig magyarul, félig tótul. Tizenkét évig élt Amerikában és ebből hat évet fegyházakban. Ismerte Sátoraljaújhely, Lipótvár és Illava börtöneit éppúgy, mint a Minnesota állam rászait, ahol négerekkel ült együtt. Ő világot látott fel, ő vezetett be a rejtelmekbe. Nem csalt meg soha. Elmesélte, kik ülnek a szomszédos cellákban és miért; ha valami durva játékra került a sor, előre figyelmeztetett s nem kellett részt vennem. Ha Rybár József véletlenül nem ért rá, ő csinálta meg az ágyamat. Furcsább embert elképzelni sem lehetett. Szelid arca, szőke bajusza a legelső kriminálistát is tévedésbe ejtették volna. Tempós beszédével, jó akaratával pedig beférkőzött mindenki szívébe. Csak a bajuszáról látszott, hogy valami nincs

rendjen körülötte. A kis szörpamacskok úgy állnak ki az ajka alól, mintha egyenkint bele-szegezték volna őket. Ez bizonyos macskaszzerű külsőt adott Halásznak bácsinak. Nem tiltkolla bünetét. Lisztet lopott éjnek idején legutólszor is. A kocsit is elvitte magával. Áradozva beszélt mostohalányáról s mutogatta a képeit. Aztán egyszer őrota is kiderült. A lány a szeretője volt, feleségét öt gyerekkel éhezni hagyta s nem lisztet lopott, hanem a furfangos „masin-kár” Kmetőnynek volt a cinkosa, aki kasszákat fűrt meg és tonnaszáma lopta a magtárból a búzát.

Egy szép napon új vendégeket kaptunk. Az egyik egy gálszécsi paraszt volt, melytől bekeccsel a vállán; piszkosan és mosdatlanul. Ahogy hozzánk került, mást se csinált, csak imádkozott és sírt. Hafics volt a neve. Disznót lopott. Ez lett volna a legkisebbik baj, csak hogy Hafics úr éjjeli őr volt a falujában s benne mindenki megbízott. Becsületes buta arcán még annyi ravaszsgot sem lehetett felfedezni, mint Halásznén s így a község mint a tisztesség szobrát kezelte őt. Hanem a disznók nagyon fogyni kezdtek s a végén minden kiderült. Hafics számára volt legkényesebb és legfurcsább a leleplezés. Még itt a börtönben is elhitte magáról, hogy ő „becsületes és feddhetetlen férfiú”. A disznólopást olybá tekintette, mintha nem is ő követte volna el. Vele hamar végeztünk. Buta volt és szeméit forgalva imádkozott: a cella tehát megvetette itt mindenki titokban tartotta érzelmeit. Egy reggel pedig meg kellett verni. Kocán, a tere-

**Határidő
1936 július 25.****Vigyázat!**

Leont felsorolt húsz könyv közül tetszés szerinti választat minden előfizetőnk és bármelyik ket mélyen leszállított áron kaphatja meg, ha a második félévre szóló előfizetését kiadóhivatalunkhoz készpénzben beküldi, vagy megbízottainknál ugyancsak készpénzben kifizeti július 25-ig.

Íme az árkedvezmények:

Bangha: Dél keresztje alatt (fűzve)	125	lei helyett 60 leiről
Mauriac: A Frontenac mistérium (regény)	75	" " 55 "
Aradi: Európai forradalom	80	" " 60 "
Balla: A lélek utja	75	" " 55 "
Bangha: Róma leike	110	" " 80 "
Wörbmueller: Királyi törvény	140	" " 105 "
Csávossy: Együtt a Mestarral	110	" " 80 "
Molnár: A szociális egyház az emberért	110	" " 80 "
Plus: Hogyan imádkozunk?	45	" " 33 "
Czapik: Könyörülj rajtunk Uram!	45	" " 33 "
Gerely: A művelt leány	105	" " 75 "
Jullier: 1914—1918.	365	" " 235 "
Erdős: Napsütéses Időben	185	" " 128 "
Stadler: Valaki vár engem	80	" " 68 "
Bucsnányi: Napfürdőzés	100	" " 75 "
Häckel: Tanuljunk námetül	200	" " 135 "
Gáspár: Fajtemerő	140	" " 90 "
Bucsnányi: Érelemeszedés	55	" " 39 "
Gáspár: A világ orvosa (regény)	210	" " 182 "
Sebők: Út világrészen keresztül	140	" " 90 "

Fenti árkedvezmények mellett kiosztásra kerülnek előfizetőink között, ha második félévre szóló előfizetésüket akár kiadóhivatalunk utján, vagy megbízottainknál kifizetik az alanti ajánlékok.

Íme az ajándéktárgyak felsorolása:

1. Öt napos teljes ellátás Baile Episcopenon
2. Révay kis Lexikon.
3. Egy fényképezőgép.
4. Egyévi ingyenes előfizetés.
5. Egy női vagy férfióra.

Rendezzék tehát még ma a második félévre szóló előfizetésüket!
Tehát határidő: Július 25.

besi tűzoltó véletlenül kint hagyta az asztalon az otthonról kapott kalácsát. Hajnalra eltűnt és szakavatott keresés után Hafics ágyában találtunk rá. Őt percig tartott csak a verés. Hafics egyszerre csak két pokróc alatt érezte magát, nem kapott levegőt s aki érte, ütötte. Üvöltése betöltötte a börtönt. Vonítva jajgatott. Az őr megállt az ajtóban és úgy nézte a verést. Mikor Hafics panaszra ment, az őr hozzám fordult:

— Mi van Haficcsal? — kérdezte tőlem.

— Lopott — feleltem röviden.

— Őt óra sötétzárka — mondotta az őr és máris hajította kifelé a meglepetésből még fel sem ocsúdott embert.

Hamar leleplezzük Kovacsikot is. Kovacsik perces volt a törvényszéken s azt állította, hogy bosszúból jelentette fel egy barátja, kémkedésért. Kovacsikot mindenki utálta. Egyrészt, mert nem akarta megmosni a lábát, másrészt, mert mindig beszélt. A félművelt altiszt bőbeszédűségével és tudálékosságával adta elő kalandjait s hengegett vele, milyen jó viszonyban van vezető városi személyiségekkel. Kocán, a nagydarab terebisti tűzoltó irigy szemekkel bámulta Kovacsikot, hiszen ő is altiszt volt s mégsem sikerült sohasem közelebb jutnia városának előkelőségeihez.

— A táblai elnök úr is csak nálam vette a peracet — magyarázta egyszer. — Kovacsik fiam! — így szólított és sohasem küldte az inszát, mindig maga jött ki a folyosóra. Meg is veregette a vállamat. En jobb családból származom. Nem hittem volna, hogy valaha is bört-

Moszkva szítja a palesztinai fölkelést?

Londonból jelentik: A Daily Mail Jeruzsálemből jelenti, hogy az angol titkos rendőrség megállapítása szerint

a palesztinai fölkelést legnagyobb részben Moszkva szítja.

Tel-Aviv északi részében ráakadtak a kommunista párt főhadiszállására, mely közvetlenül Moszkvával áll összeköttetésben és onnan kapja utasításait.

A leleplezés Londonban nagy megütközést keltett.

Nincsen semmi kétség:

Sem a „Luxus-krémek”, sem „csoda-krémek” sem „utanzatok” nem pótolhatják a

NIVEA-CRÉME-T.

Mert az egész világon nincsen más krém, amely szintén a bőrpóoló eucertet tartalmazná, pedig

ezen alapszik a Nivea Crème meglepő hatása. — Tehát: Csak Nivea Crème-t és semmi mást!

A július tizennegyedik nemzeti ünnep Párizsban

A kormány megőrzi a rendet

Erős küzdelem a nemzeti színű és a vörös zászlók között

Párizsból jelentik: A július 14-iki nemzeti ünnep alkalmából a kormány minden elővigyázati intézkedést megtett, hogy a vörös és a nemzeti irányú tömegek közötti összeütközéseket eleve elhárítsák. Bizonyos az, hogy a megelőző napokban sok izgalom gyűlt össze a szembenálló táborokban. A kormány azonban ura a helyzetnek.

Salengro belügyminiszter legutóbbi szenátusi beszéde arról szólt, hogy ezentul nem tűrik el az üzemek elfoglalását a sztrájkosok által. A sajtó nagyrésztében kételkedés nyilvánult meg, hogy belügyminiszter ezt a kijelentést megvalósítani tudja. A liliei szövetségi gyárakban csakugyan ismét olyan formákban jelentkezett a sztrájk, hogy a munkások az üzemeket elfoglalták. Közben azonban egy vidéki városban Thorez kommunista vezér arra intette híveit, hogy a kommunista párt egyelőre tartsa meg a rend jelszavát, mert „a jelen pillanatban, ideiglenesen még arra vagyunk kötelezve, hogy az üzemek elfoglalását törvénytelennek minősítsük.”

A jobboldali ligák feloszlása miatti izgalom tartósan megmaradt. A francia lélekállapot jóismerői úgy vélik, hogy a feloszlások a ligák hanyatló erőt valósággal újraélesztették.

A kommunisták szenvedélyes föllépésével szemben még szenvedélyesebb erejűnek mu-

tatkozik a Doriot volt kommunista vezér mozgalmá. Ő aféle nemzeti irányú kommunizmust akar, s az engedelmességet megtagadta Moszkvának. Mozgalmának jelszava ez: „Franciaország a franciáké.” s még ez is: „Franciaország ébredj!” A mozgalom óriási tömegeket gyűjt maga mellé, s éppen azért a kommunisták legveszélyesebb ellenfelüket Dorriot-ban látják.

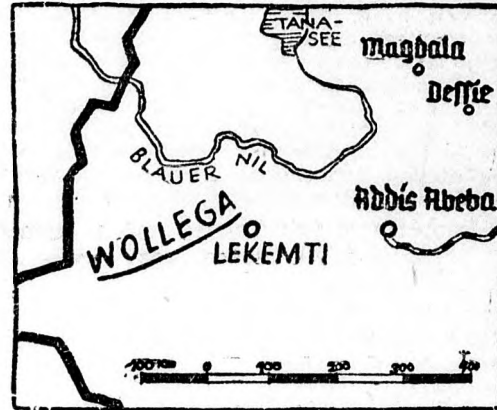
A nemzeti ünnepet megelőzően nemcsak Párizsban, hanem a vidéken is napirenden volt a háromszínű francia zászló és a vörös kommunista zászló közötti küzdelem. Az ellentétes fölvonulások és összeütközések a kétféle zászló alatt folytak. A nemzeti ünnepre is fölfokozódott a különböző színű zászlóknak a küzdelme. A zászlókészítő üzemek nagyon keresettek lettek. Párizs most különösen ki akar tenni magát, hogy a nemzeti színek mellett hitvallást tegyen. Alig van ház a francia fővárosban, hogy ne nemzeti színű zászló lengjen rajta.

Weygand tábornok egységre hívja föl a francia népet.

Párizsból jelentik: Weygand tábornok felhívást intézett a francia néphez. A felhívás a következőképpen hangzik:

— A szerződés, amelyekkel Francia-

ország biztonságát akartuk körülbástyázni, ma már nem egyebek holt-betűinél. Mint 22 év előtt, most is halljuk kelet felől hatalmas seregek lépteinek visszhangját, ehhez járul páncélcsovis osztagok dübörgése és repülőgépek motorjainak berregése. Németország hivatalos szócsövei semmi kétséget nem hagynak az-iránt, hogy ma, amikor a kommunizmust az egész országban végkép legyőzték, csak a nyugaton folytatandó háboru állíthatja a német milliókat gyors elhatározás elé. Vajha Franciaország mostani nemzeti ünnepén a francia nép tudatára ébredne annak, hogy egyedül az egyöntetűség és összhang szelleme az, amely biztosítani tudja szeretett hazánk védelmét.

Abesszinia térképe Lekemttel,

ahol a lappangó abesszin bandák több olasz pilótát lemészároltak.

tónbe kerülök, mindenfajta csavargók közé.

Kínos esend fogadta Kovacsiknak ezt a büszke kijelentését, valamennyien összenézünk s az emberek szeme haragosan villogott. Egy másodperc alatt Kovacsik is rájött, hogy milyen butaságot követett el, majd dadogva magyarázkodni próbált:

— Még szerencse, hogy ilyen rendes emberek közé kerültem, hehe, mint maguk. Ugy-e? Sári csönd. Senki sem adott választ.

Kovacsik erre furfangos próbált lenni. Látta már, hogy veszélyes a helyzet:

— Ccc!... Ugyan, nahát, csak nem veszik komolyan. Vicceltem. Hahaha — és zavartan felvetett. — Ugy-e öreg —, de ez volt a veszte, mert igyidejűleg barátságosan rácsapott Halász bácsi vállára.

Halász erős és durva mozdulattal lerántotta magáról Kovacsik kezét, aztán felállt.

— Csapd be a vizsgálóbíró, te utolsó tolvaj, de ne engem! — mordult rá Kovacsikra. — Te világ szégyene, nem fut ki a szemed a hazugságtól?

E perctől kezdve Kovacsik rémülten s megmerevedve ült a lócán, Halász pedig állandóan az orra előtt hadonászott:

— Hát tudod-e te csirkefogó, hogy mi a neved? Neem? Majd megmondom! Olyan közönséges orgazda, rabló és tolvaj, meg betörő vagy, mint mi.

Harsány kacagás volt a válasz a cella minden részéből.

— Először is kiraboltad a táblai elnök íróasztalát, másodsor a folyosón annak a zsebébe nyúltál vele, akiébe éppen kedved volt,

harmadszor: a fekete Jurek bandájának te voltál az orgazdája. Eddig van! Csapd be az öreg-apád.

Félelmes volt a hatása.

— Honnan tudja ezt, Halász bácsi? — kérdezte félénken, szinte szepegve Kovacsik.

— Hogy honnan? Te kutyakölyök, még a világon se voltál, mikor én már rabkosztot ettem Amerikában. Jegyezd meg, hogy én mindent tudok.

Kovacsik ezzel el volt intézve. Este már fürdőbe jelentkezett és naponta háromszor hangosan köszönt Halász Bácsinak.

*

Kocán, a horihorgas, jólmegtermett terebesi tüzoltó volt a legszánalomraméltóbb. Mindig a feleségét siratta, meg a kislát. Félt, hogy elkapják a járványt, mert tifusz volt a faluban. Epp ezért nem is láthatta őket, mert nem engedték be az asszonyt. Kocánnak súlyos volt az ügye. Három bolgárral együtt revolveres rablást kísérelt meg.

— Készülj el, fiam — mondotta neki Halász bácsi — legalább három év vár rád.

Kocánt egyébként is balszerencse üldözte. Egy este éppen a vetkőzéshez kezdünk, amikor felrándult az ajtó. Hat foghászor rontott be rajta.

— Egy-kettő, ki a folyosóra, egy-kettő, ne bámészkodj!

— Hipis, — sugtuk egymásnak. Cellakutatás, tilos holmik után. Cigarettát, gyufát, tűzszeres számot, tilos iratokat keresnek ilyenkor. Előírás szerint valamennyien a falhoz álltunk.

— Levetkőzni! — jött most a parancs.

Kényelmesen vetkőzni kezdünk. Ruhánkat magunk elé helyeztük és egészen meztelenszerűen vetkőztünk. Az ór mindegyiket külön megvizsgálta és kikutatta a ruhákat is. Már felléleggettünk, hogy nem találtak semmit. Egyszerre Kocán elüvöltötte magát:

— Hej, de megverem, aki a nadrágomba dugta!

Az örök ugyanis egy tűzszeres számot találtak nála. Félóra mulva már viték is a „sötétbe”, hiába tiltakozott, hogy nem az övé.

A cellában Halász a fülembe sugta:

— Az enyém volt, de ha nálam találták volna meg, a pincébe kerülök két hétre. Kocán meg holnap reggel már vissza is jön hozzánk.

*

Igy is történt. Halász azonban mégse kerülhette el sorsát. Hosszu ideje unatkoztunk már s nem tetszettek Friedländer Baruch meséi sem. Egyszer azt mondotta, hogy a rádió is benne van már a talmudban. Erre lassankint elszállingóztunk az ágya mellől. Malmozni nem akartunk, a sakk se kellett s a nyolc méter magas tűzfal a mi cellánk két ablaka előtt végképp elkészerített. Így ért bennünket egy szép napon estefelé a pince felől a kiáltás:

— Ne egyétek meg holnap az ebédet, akármint adnak.

Erős bugó hang volt ez, szinte kísérteties. Lázadásra szólítottak fel tehát.

— Lökjétek a správca orrába!

A hang Halászt egészen lázba hozta. Elemében volt. Kopogni kezdett a padlón s nem-

Meghalt Pásztor Ede

A magyar újságírásnak súlyos vesztesége van: Oradeán meghalt Pásztor Ede, a Friss Újság és a Magyarság című lapok főszerkesztője. Az újságírók, de velük együtt a város egész magyar közönsége fájdalmas szívvel veszi ezt a szomorú hírt, amely egyik legszeretettebb kollégája és legjobb szívű ember elvesztését jelenti.

Május elsején lett beteg Pásztor Ede. Egy szerű tüszős mandulalobot kapott, de a genny átment a vérbe és mindkét térdében izületi gyulladást okozott. Ennek pedig gyors egymásutánban szív belsőburokgyulladás, végül vérmérgezés lett a következménye.

Orvosa dr. Molnár Vilmos zsidókorházi igazgató-főorvos már ekkor kijelentette, hogy a beteg menthetetlen, az élet küzdelmének, idegizalmának következtében legyöngült szíve a súlyos betegséget nem bírja el. Kilencetl rettentés szenvedés után dr. Elfer cluji belgyógyász-professzor ajánlatára még két mentőkísérettel próbálkoztak meg, az általános sepsis leküzdésére. Pénteken éjjel fél 3 órakor Elias zsidósebész-főorvos a két lábból a gennyes tályogokat kiürítette, ami szörnyű fájdalmait enyhítette, másnap pedig unokaöccse, Pásztor Miklós, a Friss Újság szerkesztője véréből négy köbcéntiméternyit atengedték a beteg véreibe, de ez a vörátómlesztés sem segíthetett már az általános vérmérgezésen (sepsis), mellyel még három napig küzdött a lerombolt szervezet.

Hétfőn este meg elbeszélgetett családtagjaival s barátjaival, akik felkeresték a szeretet által küldött virágokkal feldisznített szobájában, a zsidó kórházban. Végtelen figyelmes volt minden látogatójához. Szeretettel fogadta a biztatásokat, amikkel reményt próbáltak önteni a haláltól aggódo betegbe. Éjjel 5 órakor eszméletét veszítette és kedden délelőtt 11 óra 25 perckor felesége, leánya és veje karjai között, akik tíz hét óta aggódo szeretettel ápolták s percere sem távoztak a beteg ágy mellől, kiszenvedett. Sohasem volt beteg egész életében mostanig. Most azonban mérhetetlenül sokat szenvedett, borzasztó kínokat kellett kiállania mindaddig, amíg meg nem operáltak. Csodálatos lelki erővel, türelemmel, viselte szenvedéseit s jóformán utolsó percéig érdeklődött lapjainak ügyei felől is, mindennap jelentést kért mindenről s utasításokat adott. Ez a törhetetlen energia egyik szép vonása volt Pásztor Ede jellemének. A második, ami fenntartja e városban emléket, a becsületesség, gavallér felfogása minden ügyben. A tisztesség, becsület tekintetében nem ismert üzleti megalkuvást. Az energikus emberek makacosságával tartott ki mindig meggyőződése mellett az utolsóig, ha igazát látta, viszont könnyen hajlott rá, ha meggyőzték tévedéséről.

Sírja fölé oda lehet írni egy mondatot, amit nem minden ember érdemel meg: jószívű ember volt. Nem fordulhatott hozzá senki kéréssel, hogy ne segítse volna. Minden jótékony egyesület lelkes támogatást talált mindenkor benne. És szívesen, lélekéből segített, adott, pedig csak játszólag volt tehetős ember, nagy anyagi küzdelmekkel kellett mindig megbirkóznia.

sokára megjött a válasz. Aztán felkaporodott az egyik ágyra, hogy kibeszélhessen az ablakon, de úgy, hogy bármelyik pillanatban, ha benéz az ór, végigtekudhessen.

— Te vagy az, Stollár? — kérdezte Halász.
— Én vagyok — felelte a pincéből a hang.
Éppen úgy suttogva. — Hát te ki vagy?
— Én vagyok, Halász.
— Te vagy az, Jóska?
— Én hát — felelte türelmetlenül Halász.
— Hányasban vagy?
— A tizenkilencesben. Hát te?
— Én meg a negyvenben. Akarsz cigarettát?
— Akarok.
— Várj...

Halász erre leugrott fekhelyéről, benyúlt szalmazúkjába a szalma közé és három csutkát csomagolt. Papirosba kötötte őket s egy spárgán kilógatta az ablakon.
— Vigyázz! Megy! — kiáltott le a pince felé.

Ebben a pillanatban a zárok megcsikorodtak s ott állt az ajtóban Dubeczky, a legszigorubb ór.

— Na most megvagy, finom Halász. Gyere csak kifelé. Szedd össze a cókmozkodat.

Halász arcán nem változott semmi. Ugy mosolygott, mint régen. Összeszedte holmiját s indult kifelé.

— Azért a három cigarettáért — dörmögte magában, — nem volt érdemes. Na, Isten veletek! — intett nekünk. Aztán becsapódott az ajtó.

Ugy éreztük magunkat, mintha árvák len-

Pásztor Ede 1879 március 5-én született Oradeán. Az érettségi után jogász volt Budapesten, majd 1899-ben a Fehér Dezső lapjánál, a „Nagyvárad Naplónál” újságíró lett. 1900-ban a Friss Újság felelős szerkesztői állását foglalta el és szerkesztette élete utolsó percéig. 1919-ben a Friss Újság kiadójától előbb bérbevette, majd teljesen megvette a lapot, amely az ő kezében a feleségével együtt kifejtett szorgalmas munkájuk nyomán újra felvirágzott. 1932-ben pedig megalapította a Magyarság című napilapot is.

Megalakulásától kezdve tagja volt a Szigligeti Társaságnak, a Magyar Pártnak s a párt intézőbizottságának, valamint a romániai népkisebbségi újságírók országos szervezetének. De tagja és támogatója volt ugyis mint újságíró, ugyis mint polgár, minden jótékony egyesületnek, ami a város területén van. És 37 év alatt nagyon sok jót tudott tenni az az újságírói kéz, amelynek mindenkor a szíve vezetett.

A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Pásztor Edéné született Salamon Ilonka ugy a maga és a családja nevében, a kifürkészhetetlen végzet rendeltése előtt fájdalomtól porig-sújtott szívvel tudatja mindazokkal, akik őt ismerték, szerették és becsülték, hogy a családfelek mintaképe, a rajongásig szeretett férj, a legjobb apa, após, nagypapa és testvér, maga alapította vállalatának nemeslelkű vezére és irányítója Pásztor Ede, „Friss Újság” és „Magyarság” főszerkesztője, az oradeai újságíró kar dőnyöje, a nyomdafőnök egyesület elnöke, v. városi törvényhatósági bizottsági tag, a Magyar Párt intézőbizottságának tagja, a Szigligeti Társaság és a Kereskedelmi Csarnok választmányi tagja, életének 57-ik évében, tiszti emberfeletti szenvedés után július 14-én kedd délelőtt 11 óra 25 perckor visszaadta lelkét Teremtőjének. A megkínzott, nemes szív megszünt dobogni örökre.

Végtelen az úr, amit maga után hagyott, őt pótolni, za ő helyére utódot állítani nem lehet. A veszteséget, amit az ő halála jelent, felmérni nem tudjuk, csak hangos zokogással siratjuk őt, siratjuk magunkat, akiket elhagyott, hogy megterjen az örök béké hónapja egy küzdelemteljes, munkás sikerekben, elismerésekben gazdag élet után.

Szélesre tárulnak a mennyország kapui nemes lelke előtt. Földi porhüvelyét július hó 15-én délután 3 órakor a neolog izraelita temető halottas házából helyezzük örök pihenésre.

Emléke áldva áldott, világió fátyla a ránk szakadt sötétségben. Münzer Albertné szül. Pásztor Klára leánya, Münzer Albert veje, Münzer Márta unokája, Pásztor József ny. vasuti főfelügyelő, Pásztor Bertalan ny. városi tanácsos, Pásztor Gyula magántisztviselő, Pásztor Ferenc, „Fonciéra-Agricola” főtisztviselője, Bucuresti, özv. Sándor Ábrahámné szül. Pásztor Róza, Horváth Emilné szül. Pásztor Juliás testvérei, Salamon János, Salamon Béla, Pásztor Józsefné, Pásztor Bertalanné, Pásztor Gyuláné, Pásztor Ferencné, Horvát Emil sógorai, sógorónói, unokaöccsei, unokahugai és az egész kiterjedt rokonság.

nénk. Sivár és kibírhatalan lett az életünk. Hiányzott Halász, ennyi volt az egész.

A legszebb emlékem is kapcsolatban van vele. Julius volt s a kis udvarba vittek bennünket sétálni. Itt mindig megfájdult a fejem, oly keskeny volt ez a hely s a sok „körbe-körbe” elszédített. Halász még mindig a pincében ült s cellájának ablaka idéngett a kis udvarba. Mindig egymásra neveltünk s Halász napról-napra jobban sáppadt. De aznap, amikor rámszólt, az örömtől nem volt időm rá gondolni. Róttuk az utat a nyolc méter hosszú és egy méter széles udvaron. A levegő nyomott volt, a nap izzóan sütött s én elvesztem hittem mindent. Huszon alul s egy kedves leány arcával az álmokban. Multak a percek s néztem Halászt. Most jött be a cellába. Fejét nekifeszítette az ablak alatti falnak s úgy intett, hogy szólni akar.

— Láttam a kisasszonyt, itt van az ügyvédjével együtt.

Kedves Halász. Megmagyarázhatatlan ember. Gonoszlevő, vagy naiv bolond, kis szélhámos, vagy csak rossz utra tévedt bárány. Vajon micsoda belső hang parancsolta, hogy ezt mondja meg nekem? De akkor csak hírtelen futott át mindez az agyamon, a másik percben forráság öntött el s elfelejtettem, hogy hálásnak kell lennem az öreg iránt. A másik forráság erősebb volt s elragadott. A kedves arc jött-jött, mindig közelebb. Jó volt rá gondolni s tudni, hogy percek múlva láthatom. Halász pedig ott a pincében szomorúan nézett akkór réám s ezt az arcot sem felejtem el soha.

Ez a hat könyv a lélek hat könyve.

1. Balla Borisz: **A lélek útjai** (utijegyzetek, tanulmányok) 75 lei.
2. Tanquerey—Czumbel: **Aszketika és misztika** 250 lei.
3. Mauriac: **A Frontenac misztérium** (Possonyi László dr fordítása) 75 lei.
4. Plus: **Isten bennünk** füzve 145 lei.
5. Gerfrud le Fort: **A Ghefféből jött pápa** (Ijjas Antal fordítása) 100 lei.
6. Francis Trochu: **Az ars-i plébános.** 175 lei.

Kapható: könyvosztályunkban.

A helyi Magyar Párt az országos intézőbizottság összehívását kérte a központtól. Azon megdöbbenő hírrel kapcsolatban, hogy a kormány nem engedélyezte az Országos Magyar Párt nagygyűlésének megtartását, a bihormegyei és városi tagozat nevében dr. Markovits Manó és dr. Soós István elnökök felirattal fordultak az Országos Magyar Párt központjához, amelyben a helyi tagozat tiltakozásának bejelentése mellett azt kérték a központtól, hogy tekintettel azokra a sürgős és súlyos problémákra, amelyek megoldásra várnak, s tekintettel arra is, hogy az elkövetkező megyei és községi választásokra való tekintettel a pártnak egyéges álláspontot kell elfoglalnia, hivatassék össze sörögösen Clujra, lehetőleg még július hónapban az intézőbizottság, hogy a legsürgősebb és a leginkább elintézését igénylő ügyek tekintetében állást foglaljon. Valószínűleg a többi tagozat is hasonló irányban fogja a központ intézkedését kérni.

Temetés. Bologan Konstantin 67 éves korában meghalt. Temetése július 15-én délután 4 órakor lesz Rántau községben. (Caritas).

Az Építőiparosok Szövetsége felkéri tagjait (mérnökök, építésszek, kőművesmesterek), hogy július 15-én, szerdán délután pont 6 órakor a Munkakamara földszinti helyiségében megtartandó rendkívül fontos tárgyu szakosztály gyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Tárgy: kollektív szerződés és indítványok.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ORADEA. Serviciul Economic.

No. 31151—1936.
31152—1936.
31153—1936.

PUBLICAȚIUNE

Primăria Municipiului Oradea, aduce la cunoștința generală, că în ziua de 4 August 1936, orele 11 a. m. va ținea licitație publică la sediul Primăriei, etaj I, camera No. 1, pentru cumpărarea unui automobil de persoană tip modern, nevesar pentru Primăria Municipiului Oradea.

Cei cari doresc a lua parte la această licitație publică, vor prezenta ofertă închisă, scrisă și sigilată, însoțită de un vadiu de 50% în numerar, sau în efecte garantate de Stat, socotit după prețul total oferit, pentru furnizarea automobilului de persoană.

Firmele concurente odată cu oferta, vor prezenta și un prospect despre moșinele oferite. Licitație publică se va ține în conformitate cu dispozițiunile L. C. P. art. 88—110, și anormelor în vigoare privitoare la ținerea licitațiilor publice.

Informațiunile necesare și Caietul de sarcini privitor la furnizarea automobilului de persoană, se pot primi la Serviciul Economic al Primăriei, etaj I, Camera No. 26, între orele oficiale.

Oradea, la 7. Julie 1936.
Președintele Comisiei Interimare:

Bleden.

Secretar General:
F. ILIAR.

Spanyolországban agyonverték Sotelo monarchista vezért

Kommunista rohamosztágosok voltak a merénylők. Nagy politikai visszahatása lesz a gyilkosságnak. — A kormány a jobboldaliak tömeges lefogásával akarja megelőzni a zavargás kitörését

Madridból jelentik: A spanyol fővárosban hétfőn délelőtt nagy izgatottságot keltett az a hír, hogy Sotelot, a parlament monarchista pártja vezérét hétfő reggel igen titokzatos körülmények között több rendőrszert letartóztatták. Azóta egész estig nem tudtak holtétéről. Az állambiztonsági hivatal cáfolta a letartóztatás híreit, hivatkozva arra, hogy Sotelo, mint parlamenti képviselő mentelmi jogot élvez.

A jobboldali lapoknak még a délelőtti folyamán sikerült külön kiadást rendezniük, melyben részleteket közöltek Sotelo elrablásáról. A közlések megszólaltatták Sotelo házmesterét is. A házmester szerint hajnalban gépkocsi állott meg a ház előtt. Husz rohamosztágos szállott ki egy kapitány és egy polgári egyén vezetésével. Sotelot még távbeszélmi sem engedték, hanem azonnal elszállították.

Madridból jelentik: Hétfőn este Caloo Sotelot, a spanyol monarchisták vezérét a madridi Al Modana temetőben meggyilkolva találták. A vizsgálat megállapította, hogy több rendőrszert vitte oda a holttestet. A temető felvigyázója nem akarta beengedni, mivel nem volt hatósági beutalás a holttestről. A rendőrszertek erre hatósági személyekként tanúsították, hogy a holttest egy ismeretlen öngyilkosé, aki a rendőrség épületében ölte meg magát.

Sotelo meggyilkolása miatt országos zavargás kitörésétől tartanak. A kormány két vizsgálóbírói rendelt ki a titokzatos gyilkosság kiderítésére. Együttal nagy elővigyázati intézkedéseket tett a várható jobboldali mozgalmak ellen.

Madridból jelentik kedden délelőtt: Spanyolországban az izgalom tetőfokra hágott. Biztosra vehető, hogy Sotelo monarchista vezért, volt pénzügyminisztert azok a kommunista rohamosztágosok gyilkolták meg, akik bosszút esküdtek De Castilio rohamosztágos hadnagy meggyilkolása miatt. Sikerült letartóztatni a gépkocsivezetőt, aki azt az autót vezette, melyen Sotelot elhurcolták. Letartóztatták Morano kapitányt is, aki De Castilio feljebbvalója volt és akiről azt hiszik, hogy ő pujtotta fel a Sotelo gyilkosait. Sotelo holttestén semmiféle szurás és vágás nincs, de rengeteg véraláfutás látható, amiből arra következtetnek, hogy a monarchista vezért valószínűleg agyonverték. Többször revolvérrel is belelőtték.

Madridban és vidéken erélyes rendőri in-

tezkedéseket fogantatosítottak, mert jobboldali zavargásoktól tartanak. Egyedül Madridban 175 jobboldali egyént tartóztattak le.

A spanyol katolikusok legnagyobb lapját, az „Y A”-t betiltották, mert külön kiadást adott Sotelo meggyilkolásáról.

Jugoszláviában Zsifkovics tábornok vezetésével királpártot alakítottak

A horvátok erélyesen tiltakoznak Zsifkovicsék ellen

Belgrádból jelentik: Zsifkovics, volt hadügyminiszter és diktátorjelölt, kit Stojadinovic miniszterelnök kilépésre kényszerített a kormányból. Jettics volt miniszterelnök pártjával új pártot alakított. Illetve föltámasztotta a régi ügyvezetőt „Király-párt”-ot, mely egységes szerb államot akar a horvát és szlovén önkormányzati törekvések elfojtásával. Zsifkovics tábornok újjászervezett pártja a hatalom sürgős kézbevitelét követeli.

A horvát parasztpárt vasárnap számos gyűlést tartott és valamennyi gyűlésen erélyesen állást foglalt Zsifkovicsék ellen. Az egyik gyűlésen Pernár Iván, a horvátok egyik vezére

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Olaszország is visszahívja a Libiába küldött csapatokat

Rómából jelentik: A földközi tengeri angol hajóraj visszavonására való tekintettel visszavonják az egyes, létszámon felül Libiába küldött csapatokat.

Hétfő estétől éjfél utánig tartó megbeszélés volt a miniszterelnök és a külügyminiszter között

A kormány rendkívüli minisztertanácsra gyűlt össze. Elénk mozgás a Nemzeti Parasztpártban. Összehívják a kisanatantot

Bucuresti. Saját tud. Titulescu hétfőn délután 4 órától este 8 óráig Victor Antonescu pénzügyminiszterrel és Inculeț külügyminiszterrel tárgyalt. 8 órakor a két miniszter a fővárosba visszatérő miniszterelnök fogadására

sietett. Megérkezése után a miniszterelnök azonnal Titulescuhoz ment. A közöttük lefolyt megbeszélés éjfél utánig tartott és kedden délután 3 órakor folytatódott.

Valószínű, hogy kedden este, vagy szerdán délelőtt minisztertanács lesz, melyen remélik, hogy

sikerülni fog helyreállítani a külpolitikai és belpolitikai egyensúlyt.

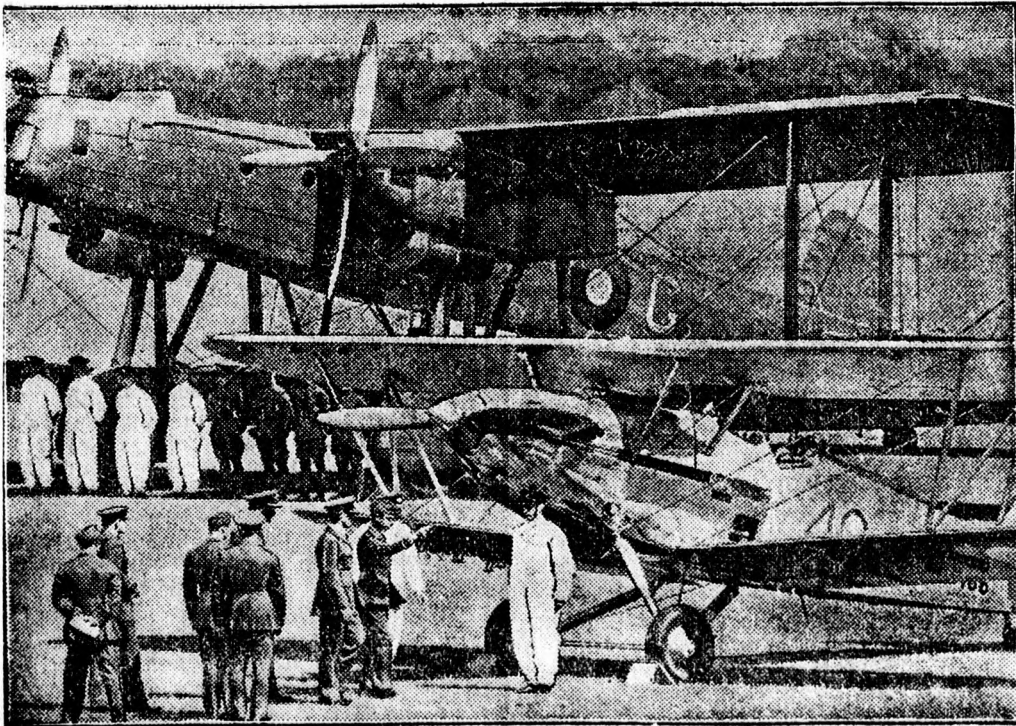
Titulescu különben hétfőn megkapta a jogszertint szenátorságának elismerését, amit — mint jelentettük, — Montreuxból való visszatérése után kért.

A külügyminiszterrel folytatandó tárgyalások fontosságára való tekintettel Antonescu lemondott prágai utjáról és táviratilag felhatalmazta Bădulescu államtitkárt, írja alá nevében a cseh kormánnyal kötött fizetési egyezményt. A kormánykörökben biztosra veszik, hogy a helyzet szerdán a kormányra nézve kedvezően tisztázódni fog. Mégis a Nemzeti Parasztpártban élénk mozgolódás észlelhető. Mihalachenak Titulescuval hétfőn folytatott megbeszélése után.

Keddre a fővárosba várják Maniut, aki részt vesz a Nemzeti Parasztpárt vezéri tanácskozásán és valószínű, hogy este tárgyalásokba bocsátkozik Titulescuval.

Titulescu keddre virradó éjszaka többször felhívta telefonon Montreux-t és hosszabban tárgyalt a román delegációval.

Valószínű, hogy a helyzet tisztázása után Titulescu javaslatára újra összehívják a kisanatant és Balkánzövetség állandó tanácsát. Az egybegyűlekezés avégett történik, hogy az ujonnan kialakult európai külpolitikai helyzetet megtárgyalják.

VIII. Eduárd angol király Mildenhallban meglátja az angol repülőflotta bombavető gépét.

Portrék a Missa Sollemnis pécsi előadásáról

Irtá: Barabás Endre

Pécs, július hó. ...A főszereplő maga a dóm volt. Amit másutt, külföldön is, hasonló játékokhoz részben eltakarták, azt itt főszereplővé emelték; azzá emelte elsősorban a Teremtés maga, amely a hegyrendülések és földindulások évmilliomos, alkotó játékában ezt a csodálatos, emelkedő teret megalkotta.

A négytornyú dóm nagyvonalú portréja határozza meg a körötte hullámozó játék egész képét, minden arcvonását. Főszékes román nyugalma borul szét minden mozgáson, a főmegakciók lassú kibontakozásán és összecsuksodásán s a szereplők minden gesztusán. Kerek ívei és boltozatai a maguk képehez kellett hogy alakítsák az előtérben álló oltár díszét is; a homlokzati apostolszobrok előírták a játékban szereplő apostolfigurák alakját és maszkirozását, a megzendülő harangok érchangja adta meg a felszárnyaló vox humana, a szereplők beszédének, egész hanghordozásának alaphangját; a hatalmas falak sosem látott háttérrel adták a taglejtéseknek, s a magaslati templommal szemben föltáruuló távlat szinte csak a végtelenben állította meg egy-egy fölemelkedő gesztus vonalát.

A térség emelkedése nyer szinte folytatást a feltörő falakban, a tornyok, innét lentől, újabb fokozással, mintha behorogóknak oda-főnt az égbe: maga a hatalmas épület, — az apró és kereső emberek játéka, szó, ének és zene, alakok és tömegek fölött — Pomagából árasztva és talán kölcsön adva, megtöltötte a levegőt és szint s fölemelte a játékot nem egyszer valami egészen, közvetlen lényeg — a monumentalitásnak...

Az emberek közül a legszebb Lehotay Árpád szöke Krisztus-portréja. Amint feltáru-
nak a dóm kapui, s fényben és zengésben, szinte lebegő fehérben a jóság széttárt gesztusával megjelenik, amint aranytrónusán, a Gloria után, az apró és törékeny, térdeplő Máriát magához fölemeli, amint Credo-kor elvonulnak a szemé előtt szenvedésének és megkínóztatásának képei, amint a töviskoronát megcsókolja és mellére teszi a korbácsot, amint azután magasan lebegve a kereszten, kínban és sötétben, dörgés és villámlás közepette, feje az „elvégeztetett” percében lehanyatlak, majd végül amint a föltáruadási zászlóval baljában, három ujját kinyitva fölemelt jobbával, száz galamb felröppenése közepette, gomolygó felhőben és fényben, a szem elől eltűnik: volta-képpen csak a katekizmustól kezdve, mindannyiunkban kialakult képeket, szinte olajnyomatokat eleveníti meg, de ennek a Krisztus-alakításnak talán éppen egyik legnagyobb eleménye, hogy külsőben sem vesz el semmit és nem is tesz hozzá semmit ahhoz a Krisztushoz,

PAUL CLAUDEL:

A SELYEMCIPŐ

Olyan ez a könyv, akár egy látomás és a szerző Paul Claudel maga. Claudel: gigantikus hegyoromként mered az irodalmi élet világában Homérosz, Dante és Shakespeare mellé. Ebben a regénydrámájában páratlan művészetének filmvetítésében ragyog a barokk kor fantasztikus és tarka földzömbje. — spanyol conquistadorok, jezsuiták, kalandorok és tenzeri rablók közt fut az édes és gyönyörű Dona Prouhéze története.

Ára 100 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

amely a hitnek egyszerűségével és az evangéliumnak primitív főségével valamennyiünk szívében él.

A szentírási ígéken, egy-egy mondat hosszúságán túl, csak egyetlen egyszer szólaltatja meg Ujházy György Krisztust, az evangéliumnál, amelyet ő mond el. S milyen költői, szép megérzés, hogy a földön járó Krisztus, a történelemnek ez a legnagyobb szónoka, az emberiség körében legnagyobb tömeghatást kiváltott, isteni szónok egyetlen beszédében itt — a boldogságról beszél.

A fizikai mozgásnál, a színen való lassú előreközeledés szép jeleneténél sokkal közelebb érkezik meg hozzánk azonban Lehotay Krisztusa, amikor meg sem mozdul. Egyik néma jelenetében, amint az evangélium után a közöpre jön, s míg a Liszt-mise, énekesző nélkül, a zenekarból szárnyal fölfelé, a rendezés megállítja a cselekményt, a mozgást, a szót, — Krisztus hosszú időn át ott áll, szétterjesztett karokkal. Nem mozdul s nem szól, de a szó és mozdulat emberi, mindig csak megközelítő utánozóerejével szemben — itt magát az Istent engedi meglátni és megérezni — a szívekben.

Itt a tömeg, a néző veszi át az akciót. A Krisztus-alak ott áll, az emberi szemből árad a szeretet és jóság, de alakítani, utánozni, elhíttetni nem próbál most semmit, — átadja a szót magának a hitnek. S nem egy röpké pillanatot, egy villanás élménye erejéig: ott áll hosszú, lassú percekben át, nem mozdul, — de lassan szinte szétárad, a sugárzásban szinte szétoszítja magát. A lélegzet elborul, a szív elnehezül egyre jobban, aztán lassan fölenged: percek mulnak el s ezekben a percekben — szinte tele szívjuk magunkat Istennel...

Pál apostolnak egyetlen jelenése van, ő mondja a Lectiót. A míg a többi szentek és szereplők a népfantáziának, a mesének színes, csillogó égi ornátusaiban járnak, Gellért Lajos apró Szent Pálja az egyetlen, amely a gyolcsruha egyszerű, matt színeiben jelenik meg. Alakja elhíttető, amint Szent Pál leveleiből kezdi a Lectiót:

— Nekem, az összes szentek közül a legkisebbnek, adatott a kegyelem...

S elhíttetővé teszi a külső, a ruházat azt is, amit mond. A szeretetről beszél, amely pedig olyan lehet, mint az egyszerű gyolcszövet, vagy mint egy darab kenyér.

— A szeretetet! — mondja egy utánozhatatlan gesztussal és meg nem tanulható hang-lehelléssel. — Ha embereknek, vagy angyaloknak nyelven szólnék is, de szeretet nincsen bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc, vagy a pengő cimbalom...

Egy lehangyaltó gesztus, kis szünet, azután még erősebb fokozással tör ki az apostol:

— Ha egész hitem is lenne, akkora, hogy a hegyeket kimozdítanám helyükről, — szeretetem pedig nincsen — semmi vagyok...

Azután:

— A hit, a remény, a szeretet, ez a három... Ezek közül pedig a legnagyobb: a szeretet...

A magyar nyelvben, — mint erre a szerepének lassú, kereső megélésében rájött — szemben a többi nyelveknek a szeretet fogalmát kifejező, kivétel nélkül lágyan hangzó szavaival, kemény, szinte pattogó szó a szeretet, olyan mint három kemény koppantás. S a színesnek mennyire túl kell árasztania a szavakon a fogalmat, a jelentést, — gesztussal, hanglejtéssel mennyire fölé kell hajolnia ennek a három kemény szótagnak, — érzéssel mennyire puhán ki kell ágyaznia a nyelv darabosságát, — hogy az úgy törjön föl, úgy áradjon szét és olyan élmény legyen, mint az a Lectio-kor itt, ennek az apró embernek, ezeknek a szétáradó gesztusoknak közvetítésében volt.

S milyen érdekes is, hogy ez a színész, — aki hosszú idő óta úgyszólván geltő-darabok főszerepeit hordozta, ezzel a szereppel heteket

töltött el, az ötperces beszédhez Szent Pál összes leveleit végigtanulmányozta, — az előadásnak egyik legmelegebb sikerét aratta s az utolsó előadás napján, vasárnap reggel, a háladási latin mise alatt, a hajó végében, mélyen meghajolva, ott állt a templomban, — amely pedig nem is atyái Istenének temploma.

Szent János evangélista, az előadásnak harmadik biblikus-főszereplője s alakítója, Toronyi Imre, a szent sokadalomnak egyik legérdekesebb arca. A mise nagy drámája már lejátszódott, a szereplők, a tömegek mind elvonultak, az „Ite, missa est” után, s a szín ropant üres térségén feltűnik egy ember, egy szál magában, János, hogy elmondja az utolsó evangéliumot.

— Kezdetben vala az Ige... Mindenek ötle lettek és nélküle semmi sem lett, ami lett, — hangzik fel Toronyi érces, szép beszéde. S az alak hirtelen úgy néz fölfelé, szinte hunyorgva, mint aki sugárzó, erős fényt látott:

— Ő benne volt az élet és az élet volt az emberek világossága... És a világosság a sötétségben világol, de a sötétség azt föl nem fogta...

A nehéz, bibliai szavak, a súlyos ígék, amelyeket a latin recitálásban talán soha még igazán át nem értettünk, most világos értelmet, könnyű megértést nyerne ebben az előadásban. A magáról beszélő, saját küldetését megvalló ember szerénysége nyilatkozik meg a halk szavakban:

— Volt egy ember, Isten küldötte, kinek neve János vala... Ő jött bizonyosságul, hogy tanuskodjék a világosságról... hogy ő általa mindenki higgyen... Nem ő volt a világosság, csak a világosságról tanuságot tenni jött...

Mélyen, feddően hangzanak azután a szavak az Urról:

— Ő e világban volt... Ő tőle lett ez a világ, de a világ Őt nem ismerte föl...

S a fenséges deklamáció végén terdet hajt, bizonyosság van a hangjában, amelyre egykori, gyermeki áhítatunk első imáinak íze és ígéi gyülemlenek föl:

— És az Ige testté lőn és mibennünk lakozék...

A boldogság, a szeretet és a világosság: a játék individuális részének három főmotívuma. Jézus, Szent Pál és Szent János a darab három főszereplője. S hogy ezek a motívumok így, ilyen tisztán, ilyen plasztikusan lépnek föl, hogy ezek a szent alakok itt ennyire ki-magaslanak, s hogy ezek a szereplők bennük ennyire meg tudnak nőni, megint csak a színhelynek, a szabad térnek, a dómnak köszönhető: amellyel együtt lett tökéletes — a színházi, szép produkció ellenére is, — a színháték, amellyel ezentúl egygyé kell forrnia, s amelynek tövéből ezt a játékot többet nem is szabad elvinni máshova...

Önnek is szüksége van arra,

hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet! Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk

könnyen

gyorsan

németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr. Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója,

a báró Eötvös Coll. tanára irt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szöveggyűjtemellyel és a feladványok megfajtásával kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÉR MINDENKI SZÁMÁRA LETERDEKI!

Ára füzve 200 lei és 10 lei portó.

Kapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNAL.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hétoldos: Egész évre 600, fél évre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lek.

Magyarországon: Egész évre 50 P., fél évre 25 P., negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postafutárképzési csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: PERÉDI GYÖRGY

Csúji szerkesztő: dr. Sulyok István

Csúj, Pista Utcai 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza. Csak a választásblyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Kissé melegebb idő, néhány helyen kevés eső, mérsékelt nyugati szél várható.

Zürichi zárlat. Párizs 20.22 háromnegyed, London 15.35 egynegyed, Newyork 305 fél, Brüsszel 51.70, Milánó 24.10, Madrid 41.90, Amsterdam 208.15, Berlin 123.15, Bécs — schilling 57.80, Prága 12.69, Varsó 57.70, Belgrad 700.

Hogyan halt meg Chesterton? Az Uj Lapok pontosan egy hónappal ezelőtt hírt adott a nagy angol írónak, G. K. Chesterton-nak váratlanul bekövetkezett haláláról és arról a nagy vesztéséről, amit ez a halál az összemérésre, de különösen a katolikus irodalomra jelent. A Berlinben megjelenő és most ideérkezett nagy hetilapban, a „Katholische Kirchenblatt”-ban érdekes apróságokat olvasunk a nagy író utolsó napjairól. Így megtudjuk a német lapból, hogy a nagy író közvetlenül 10 napos betegsége előtt Franciaország kedves kegyhelyeit, Lourdest és Lissieux-t látogatta meg felesége és utkárója társaságában. Innen hazatérve alighogy önéletrajzát befejezte, súlyos kör tört ki rajta. A betegágyban éppen Urnapján a beaconsfieldi plébános látta el a szentségekkel — így kötözött át az örökkévalóságba korunk egyik legnagyobb jelleme és legragyogóbb szelleme.

Eljegyzés. Bágyoni Simonffy Tamás CFR állomásfőnök leánya, Simonffy Erzsébet és Horváth János CFR forgalmi tiszt (Oradea) jegyesek.

Készül a béke! Tokióból jelentik: Dr. Hashawa japán mérnök egy újfajta tanktipust konstruált, amelyet fényhullámok segítségével irányítanak. A tank tiszta acélból készül és működésének négy lépése van: A tank átöri az ellenséges hadállást, azután automatikusan tüzelni kezd gépfegyverek és kisebb ágyúk segítségével, amelyek bele vannak szerelve, azután ugyancsak automatikusan mérgezõ gázokat lök ki magából, míg végre összeütközik valami utjába eső akadállyal, aminek következtében mint valami óriásgránát explodál. Egy ilyenfajta új tankvadron 46 tankegységből fog állni a irányításához mindössze 8 ember lesz szükséges.

Még mindig pusztít a hóhullám Amerikában. Londonból jelentik: Az amerikai hóhullám halálos áldozatainak száma az Egyesült Államokban 1780-ra emelkedett. Ugyancsak veszedelmes hőség pusztít Kanadában. Egyedül Ontarióban 450 ember halt meg hóguta következtében. Torontóban a halottak száma olyan nagy, hogy a közeli kerületből kellett koporsót és ravatalt hozatni. Detroitban a városi ideggyógyintézetben 68 ember halt meg a hőség következtében.

Restaurálják a velencei Szent Márk-székesegyházat. Velencéből jelentik: A világhírű velencei Szent Márk-templom kupolájának mozaik-képein az utóbbi években erős repedések voltak észlelhetők, amelyek onnan eredtek, hogy a kupolatartó pillérek az aránytalanul nagy súly alatt süllyedni kezdtek. Most hozzáfogtak a híres székesegyház restaurálásához, melynek munkálatai előreláthatóan 3-4 évet fognak igénybe venni. Érdekes, hogy amikor a 18. század elején utoljára végezték alapos fátározási munkálatokat a templomon, a most bekövetkezett veszedelmes elváltozásokat már előre látták és fel is jegyezték.

Selyemcsempészek után nyomoznak Aradon. Saját tud. Hétfő éjszaka házkutatást tartott a rendőrség Szentgyörgyi Emil divatárkereskedő raktárában és lakásán. A rendőrség valami nagyszabású selyemcsempészésben nyomoz s ügylátszik ez az előkelő cég is gyanuba keveredett, bár még eddig a rendőrségnek semmilyen komolyabb bizonyíték sincs a kezében a Szentgyörgyi cég ellen.

Egy fiatalember vigyázatlansága a benzintelepen. Arad. Saját tud. A kórházban kedden reggel meghalt Marcu György, a radnai uti petroleum telep 24 éves alkalmazottja, aki hétfőn este összeesett. Halála előtt sikerült kihallgatni s azt vallotta, hogy hétfőn este autó állt meg a petroleumtelep előtt s benzint kért. Ő gyufát gyújtott, hogy megnézze van-e még benzin a tartályban. A benzin gáz felrobbant s összeesett. A rendőrség bevezette a nyomozást, hogy mennyiben felel meg a haldokló vallomása a valóságnak, bár valószínű, mert minél kevesebb benzin van a tartályban, annál több benne a robbanó gáz (a benzín és a levegő keveréke adja a robbanó gázt) s a robbanástól keletkezett a tűz is a telepen.

Lelőttek két dohánycsempészt a jugoszláv határon. Budapestről jelentik: Karvalics Imre, 24 éves dohánycsempész eddig ismeretlen társával hétfőn hajnalban a Mura folyón csónakkal Felsőcsesemén közszeg közelében át akart kelni, hogy dohányt csempészen Jugoszláviába. A jugoszláv határőrök megállásra szólították fel, mire ők vissza akartak evezni a magyarországi partra. A határőrök sortűzet adtak le s mindketten meghaltak. Holttestüket magyar partron vetette ki a víz. Vegyes bizottság szállt ki a tényállás megállapítására.

Burgenlandi konzervgyár létesül az osztrák és magyar paradicsom-feldolgozására. Bécsből jelentik: A burgenlandi Vasvár közelében paradicsom-konzervgyár készítő nagy vállalat létesül, amely rövidesen megkezdí működését. Az új alapítás érdekessége, hogy a külföldi érdeklődésnek főterülete ebben az értelemben Magyarország volt. A vasvári fizem is nyilván a magyar nyeresérmék felvételét és feldolgozását fogja munkatervébe iktatni, természetesen saját anyagának értékesítése mellett. Az új alapítás iránt külföldi körökben élénk érdeklődés nyilvánul meg, viszont a magyar termelők kissé aggodalmasan vesznek tudomást az új versenytársról.

Az angol katonák új szemüvege. Londonból jelentik: A hadügyminisztérium megtiltotta az angol katonáknak és tiszteknek a csontkeretű pápaszem viselését, mert megnehezíti a légmenetben záró gázálarc felvételét. A minisztérium szakértői szabványos acélpápaszemkeretet szerkesztettek, amely szorosban az archoz simul és ennek viselését a szemüvegre szoruló katonáknak és tiszteknek kötelezővé tették.

Méhek a repülőgépen. A londoni állatkert nemrég egy délafrikai méhrajt szerzett meg. Ezek a ritka rovarok Rhodésziából származnak és ellentétben európai rokonakkal — nincs fulánkjuk. Az őserdőben élő méhrajt egy tudós kutató csoport fogta s a tudományos kutatás céljaira a londoni állatkertnek ajánlották fel. A méheket különös óvatossággal szabályokkal fogják Londonba szállítani. Legfőképpen a hidagtól kell megóvni a kis állatkákat s ezért egy egyenletes hőmérsékletű repülőgépkabinba szállásolták el őket. A croydoni repülőtéren nagy üvegkilitkák várják a méheket, hogy végül az állatkert egyik tropikus melegre temperált termében kapjanak végleges szállást. Remélik, hogy ezek az intézkedések lehetővé teszik, hogy ezt az Európában még sohasem látott méhfajt életben tartsák.

Feljegyzések

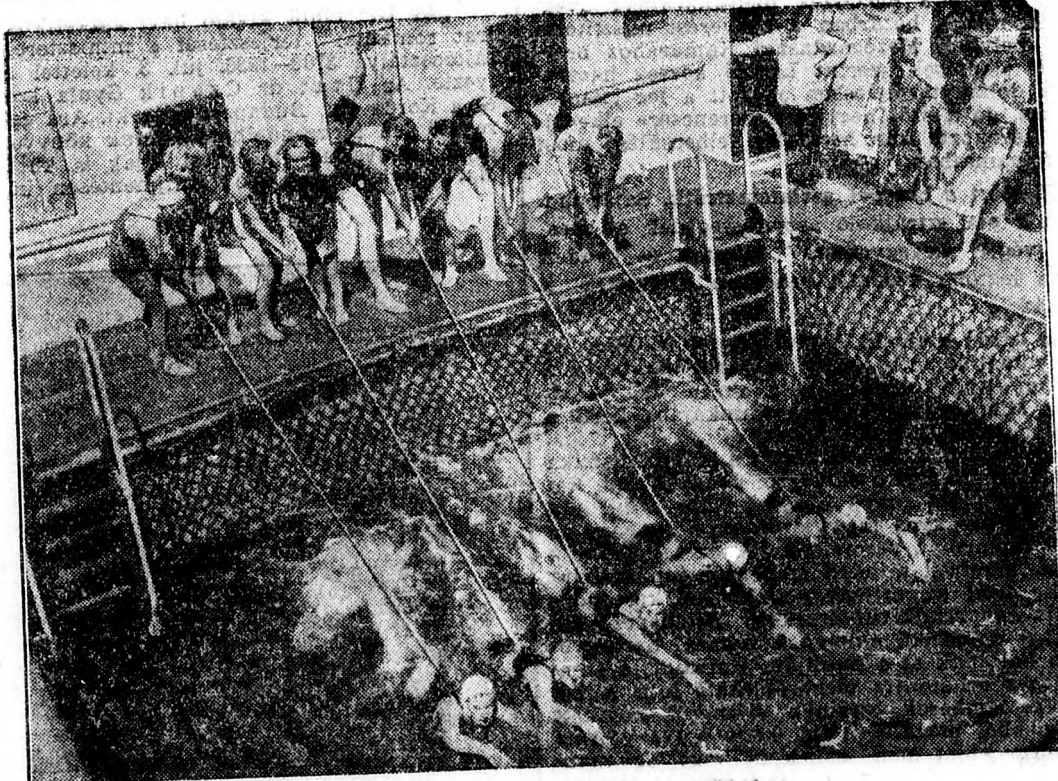
A finnek egyik híressége Hoataja Gusztáv dr. helsinki egyetemi tanár és agrárpolitikus mostanában bejárta Középeurópát. Amikor az okokat kérdezték tőle, melyeknek hazája — Suomi — fellendülését köszönheti, ezt a választ adta:

„... A szövetkezetek tették lehetővé a fejlődést, mindenütt, ahol agrárországokban fejlődés mutatkozik. Hogy az én hazámnál maradjak: Suomi a szövetkezetek hazája. A fogyasztási szövetkezeteken kívül a hitel-szövetkezetek a legkiterjedtebbek. Mult évben a mi hitel-szövetkezeti központunk összes forgalma meghaladta az egymilliárd márkát. (Körülbelül 5 milliárd leinek felel meg!) Jól meg vannak szervezve a tojásértékesítő szövetkezetek, a tej-szövetkezetek, valamint a tőzegttermelő szövetkezetek is, melyek a tőzeg kitermelését egyéges vezetés alatt intézik és az értékesítésről is gondoskodnak...”

Bennünket különösképpen az érdekelhet, hogy a finn szövetkezetek alapjait nem most rakták le s azok fejlődése nem most indult meg, hanem még régen, a háború előtt, az orosz időkben. A finn szövetkezetek a nemzeti küzdelemnek korszakában töltötték el ifjúkorukat: a nemzeti idealizmus erős és tiszta levegőjében keményedett meg eszontozatuk, mely ma könnyen és biztosan hordozza a megnőtt és megizmosodott testet. Ebben a tiszta ifjúkorban született meg a finn szövetkezetek lelke is s mindnyájan tudjuk, mekkora szerepe van az életben a nevelésnek, az első környezetnek.

A nemzeti küzdelem, az áldozatkészség melyre nevel, a nagyság, a siker csíráját hordozza magában. Ez számunkra ma fordított tanulság s azt mondja: a mi keresztényi nemzeti közönségünkre kell gondolnunk mindenben, amit teszünk. Akkor is, amikor gazdasági erőnket szövetkezetekbe szervezzük. (Skin.)

Elyelt a homok egy idős hölgyet. Seaford kikötőjében Mrs. Mary Brazengale liverpooli hölgy nagy sétát tett és egyszer csak rémülettel vette észre, hogy lábai alatt süllyed a talaj. Minél jobban kapálózott a szerencsétlen öreg hölgy, annál mélyebbre süllyedt és hamarosan ráébredt, hogy futóhomokos területre tévedt. Bár a tájék teljesen elhagyatott volt, rémült kiáltásaira egy rendőrezem lett figyelmes és kiáltásával figyelmeztette az öreg hölgyet, hogy meg ne mozduljon, mert különben elnyeli a homok. Mivel nem volt elegendő idő, hogy köteleket és deszkákat hozzanak megmentésére, a bator rendőr hasoncsuszva közelítette meg az öreg hölgyet s végül is sikerült oly közel férkőznie hozzá, hogy egy bot segítségével kimentette a kétségbeesett helyzetéből. Mint később kiderült, a kikötő eme részét éppen futóhomokos volta miatt kerüli minden élő lény és csak különös véletlen folytán lehetett az elhagyatott vidéken az öreg hölgyet megmenteni.

Amerikai versenyzőnök — kötelen.

Az amerikai versenyző a „California” nevű gőzessel utaztak a berlini olimpiára. Hogy utközben is gyakorolhassák az uszást, a hajó aránylag kicsi uszódmedencőjében a versenyre készülőket társnők hosszú kötélre fogták.

A Szovjet napisajtója számokban. A Frankfurter Zeitung legfrissebb száma igen érdekes adatokat közöl a Szovjet napisajtójáról. Tudvalevő, hogy 1918 július 18. óta a Szovjetunión egész területén államosítva van a hírlapírás és kiadás: csak kommunista szellemű újságok láthatnak napvilágot. Az egész sajtóapparátust a kommunista párt központi bizottságának kebelében működő sajtóosztály irányítja. Hogy az újságolás milyen iramban emelkedik, mutatják a következő adatok: 1913-ban a lapok száma 800 volt, 1922-ben 410, 1925-ben 586, 1929-ben 7368, 1934-ben 11.900, 1935-ben 10.200. Az elfogyasztott újságpéldányszám viszont a következő képet mutatja: 1913-ban 2.700.000, 1925-ben 7.900.000, 1928-ban 8.800.000, 1929-ben 12.500.000, 1930-ban 22.300.000, 1935-ben 37.000.000 példányszám. Ma a vezető lapok a következők: „Isvestija” 1.600.000 példányszámmal, „Prawda” 2 millió példánnyal és a „Trud”. A kommunista fiatalok lapja a „Komszomolskaja Prawda” (Ifjúkommunista Igazság), a gyermekeké pedig a „Smena”, sok millió példányszámmal.

Szövetkezeti nap Clujon. A cluj Kolping Takarékos és Hitelszövetkezet f. év július hó 19-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a Katolikus Kőr disztermében (Str. Cogălniceanu No. 7 sz.) a szövetkezeti mozgalom megindulásának 93. évfordulója alkalmából szövetkezeti napot rendez, melyre az intézet tagjait és az érdeklődőket családtagjaikkal együtt szívesen látja az igazgatóság. Az ünnepélyt a Kőr ez alkalomra feldisznített udvarán társasbéd követi, melyre jelentkezni lehet a titkári hivatalban reggel 8-tól este 8-ig, f. hó 17-én estig. Részletes műsort ismertetni fogjuk.

Újabb két halálos áldozata van a szabadfürdőzésnek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Pusztay Béla 22 éves villanyszerelő, vasárnap felhevült testtel az Ott vízbe ugrott. Valószínűleg görcsöt kapott és elmerült. Csak húsz perc után tudta holttestét partra vonaszolni Boda Jenő toplita-ciucai iparos. — Ugyanazonnap Voşlobeni községben fürdés közben a Muresbe fullt Popp Péter 14 éves fiú. Mindkét esetben az ügyészség megindította a vizsgálatot.

A világ legfélelmetesebb hadikikötőjét építik ki a Fokvárosban. Londonból jelentik: Prirow délafrikai hadügyminiszter Londonba utazott, hogy a fokvárosi hadikikötő kiépítéséről tárgyaljon az angol kormánnyal. A tervet szerint Fokváros lesz nemcsak az angol birodalom, de a világ legfélelmetesebb haditengerészeti és légi támpontja. A fokvárosi kikötőt jelentékenyen megnagyobbítják és olyan óriási uszó és száraz dokkokat építenek, amelyek a legnagyobb hadihajókat is befogadhatják. A tervet fegyver- és lőszergyárak, valamint kaszárnyák építése egészíti ki. A költségeket Dél-Afrika és Anglia egyenlő arányban viseli.

A jégeső elpusztította a satumaremegeyi dohánytermést egy részét. Saját tud. Tegnap délután nagy vihar vonult el a város és a megye egyes részei felett, amit jégeső követett. A nagy szelekben zuhanó jég bevverte a gyengébb házfedeleket, betörte a kertészek melegházainak üvegfedelét, míg a határban a zabverést pusztította el. A helybeli Mezőgazdasági Kamarához beérkezett jelentések szerint Lazuri község határában a dohánytermelésben okozott a jég jelentős károkat, de a szőlőhegyeket szerencsére elkarlalta. A jégek okozta kár hivatalos felbecsülése most van folyamatban.

Végétért a braşovi asztalosstrájk. Saját tud. A hetek óta sztrájkoló asztalossegédek és mesterek végre megegyezésre jutottak és kedden már a legtöbb üzemnél rendesen felvették a munkát.

Az áruló szemek. Közismert dolog, hogy az ujjlenyomatok mily nagy szerepet játszanak a kriminalisztikában és hogy gyakran az az eszköz ellenére is keserves munkájába kerül a rendőrségnek, amíg egy banális ügyben megkaphat. Két tudósnak most sikerült a kriminalisztika számára újabb segítő eszköztől gondoskodni. Két Newyorkban élő orvos hosszas kutatások után arra a tudományos megállapításra jött, hogy az emberi szemgolyó véreireiben jellemezhető vonások vannak, amelyek minden embernél épp annyira eltérők, mint az ujjlenyomatok. A két tudós ugyanis egy rendkívül érzékeny fényképező készülékkel dolgozott, amelynek sugarai harantvonalban látolnak át a pupillán, ami által a szem különleges érhálózata megörökíthető lett. A két tudós az emberek ezreinek szeméről készített fényképekből megállapította, hogy két egyforma érhálózatú szem nem létezik és hogy ugyanannál az embernél is az egyik szem érhálózata más, mint a másiké. Az amerikai orvosok azt remélik, hogy felfedezésük által a kriminalisztika egy új hatalmas fegyverhez jutott, amelyet a bűnöző világ elleni harcában kitűnően hasznosíthat.

*** Internátusi felvétel.** A braşovi római katolikus főgimnázium internátusa jelentkezőket elfogad az új 1936—37. évre. Felvilágosítással szolgál az internátus felügyelője: Braşov, Liceul rom. cat. Iskolai évi ellátási díj 11.000 lei.

Saját halotti bizonyítványát hamisította. Newyorkból jelentik: Texas eddig csak a cowboyairól volt híres, úgy látszik azonban, leleményességért sem mennek a szomszédiba a texasiak. Sherley B. Cockroll texasi lakost közokirathamisítás miatt elítélték, mert saját halotti bizonyítványban a világháború hősi halottjának tüntette fel magát és ennek alapján felesége útján 665 dollár „özvegyi” nyugdíjat vett a megyei székelybizottságtól.

Segíteni akarunk

Tudósok, kiváló szakorvosok, sok évi tapasztalattal, tanácsait szerezhethi meg ezen művekből

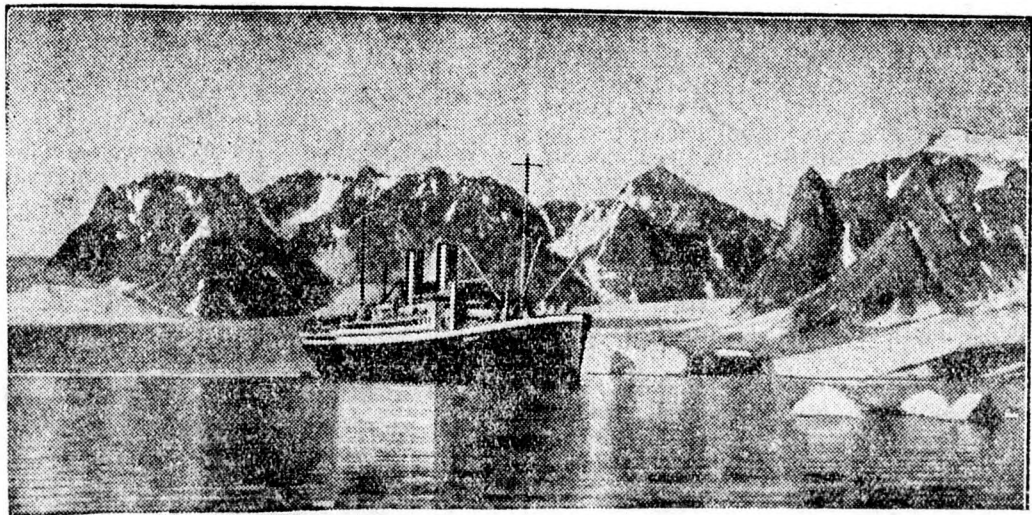
Semmelweis: Az anyák megmentője	Lej 54
Dr Kármán Samu: Csecsemőtáplálás és táplálkozási zavarok	62
Dr Müller: A meghűléses betegségek megelőzése a csecsemőkortól az agykorokig	45
Dr Izák: Az idült székrekedés orvoslása	105
Dr Földes: Mit kell tudni a méhrákról	40
Dr Verébely: A rákbetegség	26
Bucşányi: Eremlmeszesedés gyógyítása	55
Bucşányi: Természetes gyógy mód és táplálkozás	145
Lukács: Hogyan éljen a vesebajos ember?	90
Lukács: Az elhízás és soványító gyógykezelések	90
Dr Ehrenfeld: A szépitő sebészetről	105
Dr Nvir: Az öngyilkos	90
Dr Horvay: A cukorbeteg konyája	90
Stekel: A fejfájás, migrén és egyéb ideges fájalmak	105
Dr Hézsár: Átöröklés mint vérszét	180
Dr Engländer: Islás és derékfájás	65
Dr Puder Sándor: „Állapota kielégítő”	65
Gergő Endre: Gyakorlati élethölcésesség. Az öntudatos élet és a boldogulás útja	65

Kapható könyvtárunknál.

Veszettkutyá garázdálkodott Mercurea-Ciucan Saját tud. Bitu Ioan kórházi tisztviselőt és Dávid István VIII. o. gimn. tanulóit veszettkutyá marta meg. Beszállították őket a cluj Pasteur-intézetbe.

Ha a boxoló megharagszik. Timisoara. Saját tud. A Krutsch-féle borbélyüzletben szombaton este Dörfler Erhárt ismert boxoló a borotválás sorrendje miatt összeveszett Rosenthal Alfréd órással. Egyik is, másik is előbb akart sorra kerülni. A szóváltás során Dörfler egyszerűen arcbaxolta ellenfelét, akit előntött a vér. Rendőrszemet és orvost hívtak.

„Az Ut” című kiváló havi aszketikus folyóirat romániai terjesztését a miniszterelnökség sajtóosztálya 3702—1936. jul. 3. kelettel engedélyezte. Az Utat dr Czapiuk Gyula szerkeszti és a Korda Rt., Budapest adja ki. Ára egész évre 150 lei. Megrendelhető lapunk könyvtálya útján, ahova az előfizetési díjak is küldendők. Mutatványszámot díjmentesen küldünk.

Turista-hajók az éjféli nap országában.

Az északi államok tengeröbleit nagy tömegekben keresik fel a föld minden tájáról összeseregülő turisták, akik a hónapokig le nem nyugvó nap tüneményes jelenségében akarnak gyönyörködni.

*** Aranyérmé és az ezzel járó béldugulás,** végbélrepedés, kelés, terhes vizelési inger, májdudzság, derékfájás, me. szorulás, szivdobogás és szédülési rohamok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata csakhamar kellemes megkönnyebbülést eredményez. Az orvosok ajánlják.

Szerencsés szántó. Sidneyből jelentik: Száz uncia súlyu aranyrögöt talált a Victoria állam-beli Ararat mellett egy tizenkilenc éves ausztrálai kiscgazda. A szépreményű kiscgazda nyugodtan végezte őszi szántását, miután Ausztráliában most van ős és egyszer csak kifordult a tekintélyes aranyrög a földből, amelynek értékét 700 fontra, azaz több mint ötszázezer eire becsülik. A fiatal kiscgazdát Stuart Hurnallnak hívják, aki sikeres szántásán felbuzdulva, azonnal bejelentette kutatmányi igényét a földjén található aranyra.

Feketeszesz-per Timisoarán. Saját tud. Taranu aradi pénzügyi vezérfelügyelő hat évvel ezelőtt a szeszgyarak ellenőrzésével kapcsolatban megállapította, hogy több hamisított szeszforgalmi bárca került forgalomba. — Ügyészségi vizsgálat indult meg, amelynek megállapításai szerint a hamisításokat Ardelean Miklós tarnovai és János János curtici adóhivatali főnökök követték el. A bárcaikat az aradi Grósz- és Weiszberger-cégek s az oradeai Fuzionata R-T. likörgyár használta fel. Az aradi törvényszék ebben a feketeszesz-ügyben már négy évvel ezelőtt ítéltetett s most hozta meg döntését a timisoarai ítéltábla. A tábla Ardelean Miklós adóhivatali főnök és Grósz Mór aradi szeszgyáros büntetését két évről egy évi és tíz havi börtönre szállította le. János adóhivatali főnök egy évi büntetését huszonkét hónapra emelte fel a tábla, míg Varga Ferenc oradeai vezérigazgató és Gutfried Emanuel oradeai igazgató nyolchavi büntetését megerősítette. A már kitöltött vizsgálati fogságot betudták az ítéletbe. Az elítéltek semmisségi panaszát jelentették be, az ügyész megnyugodott az ítéletben.

Vén leányadót vezettek be Svájcban. Genfből jelentik: Svájcban új adókat vezetnek be, amelyek között a legnagyobb felháborodást az agglégnyadón tul az agglányadó szülte. A brutális adó nem ellen a svájci férjhez nem ment lányok most kiáltványt bocsátottak ki, amely a következőképpen szól: „Mélyszépen megalázó, hogy azokat a szerencsétlen leányokat, akik egyedül és gyámolatlanul élnek végig életüket, még külön meg akarják adóztatni. Férfiak, legyenek lovagiasabbak, mint az állam. Segítsétek, hogy ne kelljen ezt az adót megfizetni.

ÖT NAP ALATT NEWYORKTÓL BUDAPESTIG. Budapestről jelentik: Hétfőn nyílt meg az új newyork—budapesti kombinált vízi-légi út, melyet a „Queen Mary” óriásgőzös és az Imperial Airway négymotoros hatalmas repülőgépe kombináltan bonyolít le. A Cherburgba reggel bejutó hajóhoz azonnal légi csatlakozás van közvetlenül Budapestre. A Newyork—budapesti utat öt nap alatt lehet lebonyolítani. A hétfői első repülőjáraton öt előkelő amerikai és angol újságíró érkezett Budapestre, a Mátýásföldi repülőterre.

A kiadóhivatal üzenetei

Ferencz I., Ineu-Ciuc. A szóbanforgó 90 leif köszönettel itt nyugtázzuk.
Grész F. Mediaş. Kérdéses utazás nincs terv-bevéve.

Kétezer dalos készül a satumarei zászlószentelésre és dalversenyre

Dr Inczedy-Jocksmann Ödön dalos-zsöveiségi elnök és Szabó Béni magyarpárti képviselő mondják az ünnepi beszédet

Satu-Mare. Saját tud. Az Országos Dalosszövetség negyedik satumarei kerülete — augusztus 9-én rendezti ezidei kerületi dalosversenyét. Az előkészítő munkát a Polgári Társaság Dalárdája vállalta magára. A benevezéseket a napokban zárják le. A nemes vetélkedésre a következő dalárdák küldték el benevezésüket:

Vegyeskár, művészi csoport: Polgári Társaság Dalárdája, Satu-Mare, 82 taggal.

Vegyeskár első csoport: Beiusi Magyar Dalkör 30 taggal. Salontai Iparos Dalegylet 60 versenyzővel. Liszt Ferenc Enekkar Oradea 52 taggal. Satumarei Ref. Iparos Dalegylet 36 taggal. Baiamarei Polgári Dalkör 40 taggal.

Vegyeskár második csoport: Sighet Ref. Egyházi Enekkar 64 taggal. Sztárai Mihály Enekkar Oradea 45 taggal. Satumarei Római Katolikus Hildegárda Enekkar 35 taggal.

Vegyeskár harmadik csoport: Baiamarei Ref. Egyházi Enekkar 70 taggal. Carei Római Katolikus Egyházi Enekkar 48 taggal.

Férfikarok. Művészi csoport: Magyar Dalkör Oradea: 32 taggal.

Férfikar első csoport: Református Kör Dalárdája Oradea 34 taggal. Salontai Iparos Dalegylet 35 taggal. Iparos Otthon Dalárdája Stumare 46 taggal. Satumarei Ref. Iparos Dalegylet 40 taggal. Polgári Dalkör Baiamare 40 taggal.

Férfikar második csoport: Sighet Ref. Egyházi Enekkar 32 taggal. Baiamarei Ref. Egyházi Enekkar 35 taggal. Németi Ref. Egyházi Enekkar Satumare 30 taggal. Carei Dalegylet 34 taggal.

Férfikar harmadik csoport: Curtiusi Ref. Enekkar 36 taggal. Ambudi Ref. Enekkar 44 taggal. Alasdi Ref. Dalkör 28 taggal. Satumarei Kolping Dalárda 60 taggal. Baiamarei Iparos Ifjak Köre Dalárdája 35 taggal. Domanesti Ref. Egyházi Enekkar 30 taggal.

Kezdőcsoport: Sztárai Mihály Enekkar Oradea 24 taggal.

Nőkikar első csoport: Satumarei Polgári Társaság Dalárdája 45 taggal.

Nőkikar második csoport: Liszt Ferenc Enekkar Oradea 20 taggal versenyez.

A dalverseny programja augusztus 8-án kezdődik. Délután érkeznek a dalegyesületek. Este a ref. főgimnázium udvarán a jellegű éneklés és a zászlók megkoszorúzása, ahonnan a dalárdák szerenádolni mennek. Utána közös vacsora és ismerkedési estély a Kaszinóban.

9-én reggel hét órakor közöskari darabok próbája a ref. főgimnázium udvarán, ahonnan a Polgári Társaság új zászlóját a különböző felekezetek templomaiba viszik megáldásra. A verseny fél 11 órakor kezdődik a színházban. A bírálóbizottság tagjai lesznek: Nemes Elemér lugoji ref. esperes lelkész, Tárca Bertalan, az Országos Dalosszövetség főtájkára és Csucska Elek nyug. livadai ruthén görög katolikus lelkész, póttag: Márton József főni római katolikus plébános.

Délután a szabadon választott darabokat éneklék le, majd diszközgyűlés veszi kezdetét, ahol dr Inczédi Jocksmann Ödön, a dalosszövetség elnök felavatja a Polgári Társaság új zászlóját és emléklappal tünteti ki az egyesület négy legrégebbi dalosát, névszerint Hofbauer Ignác nyug. római katolikus esperes, aki első karnagya volt a dalárdának, Balogh József nyug. galmazott táblabíró, id. Liteczky Endrét és dr Vajay Imre főorvost. A diszközgyűlés keretében hirdeti ki a verseny eredményét.

Este 9 órakor a városi színházban díszhangverseny lesz, amelyen az első díjat nyert dalárdák szerepelnek. Szabó Béni magyarpárti országgyűlési képviselő ünnepi beszédet mond „A dal szerepe az emberiség egyetértésének szolgálatában” címmel, míg dr Inczédi Jocksmann Ödön cigányzenekari kísérettel előadott magyar nótáival fogja emelni a díszhangverseny színvonalát. Műsor után dr Inczédi Jocksmann Ödön elnök kiosztja a díjakat, majd tánc veszi kezdetét a Kaszinóban.

A zászlószenteléssel egybekötött dalosversenyt óriási érdeklődés előzi meg. A kerület kebelébe negyven egyesület tartozik s mint a fenti adatokból kitűnik, harmincegy dalárda jelentkezik a versenyre. Ezenkívül rengeteg vendég érkezik az alkalommal Satu-Mare-ra, úgy hogy a bejelentett résztvevők száma eddig jóval túl van a kétezeren.

Baia Episcopie-i kedvezményes tegek kiadóhivatalunkban kaphatók

KÖZGAZDASÁG

Mérsékelt árak, vontatott forgalom az élőállatpiac helyzetképe

Hovatovább az élőállat belső és kiviteli forgalma veszi át a nyári idény főszerepét a kereskedelmi életben. Az állatpiac kedvező kialakulása a dolog természete szerint nagyon is érdekükben állana a termelő tömegeknek. Amde — fájdalom — a kívánatos fellendülés előfeltételei sok vonatkozásban hiányzanak.

Elsősorban is — főképp a nemzetközi viszonylatokban — nagyon érezhető a fajnemésítés elhanyagoltsága. Ma már alig tudjuk a külföldi állatpiacok igényeit a régi jóhírű minőségű áruval kielégíteni. Volt idő, amidőn az ardeali származású szarvasmarha után valósággal „futott” a nemzetközi piac.

Nemcsak a békeidők, de a „konjunktúra” éve is olyan kiviteli élőállatanyagot termeltek, amely Bécsben, Münchenben, Milánóban, Berlinben, sőt Párizsban és Londonban is szinte veretlenül állott. „Marmorieri” — ez a kifejező minőségi jelzés járt ki a Kárpátok eljéről a hódító útra induló ardeali állatexportnak. „Márványozott” — vagyis tetszetős színű és zsírértékben gazdag volt a külföldi fogyasztó asztalára került friss marhahús, amelyet szeszgyári mellékterékeken hizlaltak tökéletessé.

Amde a gabonából főzött szesz gyári előállítását fejbetárolta egy rosszul értelmezett szőlő- és gyümölcstermelési védelem. Sok üres jelszó sok bábája között elveszett a gyermek. Ma az ipari szeszgyártás szinte teljesen szünetel s nincsenek értékes melléktermények. A szó nem szalonképes, de végtelen: hiányzik a „szeszgyári moslék”, mely hajdan annyi kiviteli értéket termelt.

Ne feledjük, hogy a belföldi fogyasztás szempontjából sem előnyös ez a helyzet. Például komoly válság elé állította a tejgazdaságokat, melyeknek a szeszgyárak melléktermékei

a legértékesebb és viszonylag igen olcsó takarmányanyagot biztosították.

Országgrésztünk egyik legkiválóbb szakembere, aki félvérszázad óta tölt be vezető szerepet Európa élőállatkereskedelmében, — a mai helyzetre a következő kijelentéseket tette:

— A piac — úgy a belföldi, mint a nemzetközi — kissé lanyha. Okok: a valutáris korlátosságok, a bürokrácia nehézségei, a valóban a versenyképes anyag hiánya, a lefokozott igényű fogyasztás, végül pedig, — de nem utolsó sorban — az a kevés érdeklődés, mellyel az illetékes tényezők emez egyik legfontosabb cikkünk kereskedelmi jelentőségét mérlegelik.

— Belföldön áresés észlelhető. Elsősorban a szopósborsjűk ára süllyedt. Ennek oka: az ideai baromfi fokozottabb kereslete és viszonylagosan mérsékelt ára. De a növendékmarha, meg a tehén és ökör is olcsóbban kél az ardeali piacokon. Az ó-királyságbeli érdeklődés újabban mintha megcsappant volna.

— Külföldön az osztrák piac vágómarha árai hat fillérral, a vágásra szánt ló árai 10 garassal csökkentek. Az osztrák piac azonban még mindig felvevőképes.

— Németország Románia részére legutóbb hatezer darab szarvasmarha és igen tisztes mennyiségű sertés bevételét engedélyezte. E szállítások lebonyolítása folyamatban van.

— Érdekes végül, hogy a zsidó-arab konfliktusok ellenére Palesztina a még le nem zárt megtorlások idején és ellenére Olaszország még mindig számottevő piacok. Ha azonban a kormány nem könnyíti a külkereskedelmi és a valutáris nehézségeken, az állatkereskedelem ezidőszert sem ragyogó helyzete könnyen martalékvá válhatik a legvégzetesebb válságok. (—16h)

Eperfaháncsból új gyapotpótló cikk

Rövidesen megkezdődik az új találmánynak gyakorlati kihasználása.

Budapestről jelentik: Gazdasági szempontból az egész világot érdeklő óriási jelentőségű szabadalmat jelentett be dr Benkő József, a Benkő-féle Textilgyár vezérigazgatója és Császár István állami felsőipariszkolai titkár. Az új találmány nem pótlánya a textilgyártás valamelyik főanyagának, hanem nemes új textilanyag, amely tulajdonságaiban és minőségében a legközelebb a selyemhez áll. Az új textilanyagot az eperfa háncsából vegyi úton állítják elő a feltalálók, a szálak, elemi sejtekből állanak, teljesen egyforma hosszúak, fényesek és erősségük megközelíti a selyem nyersanyagának erősségét. A gondolatot az új találmányhoz a selyemhernyóadta meg a feltalálóknak és igyekeztek azt az élettani működést, melyet a selyemhernyó végez el az eperfalevéllel, vegyi úton pótolni. A nyersanyag kitermeléséhez legalkalmasabb a selyemeperfa. (Morus Alba), amelyet homokos talajon, bokros tenyésztéssel érnek el. A fa háncsából lúgos eljárással kivesszik a káros, romlandó anyagokat, úgyhogy a gyapjúhoz és a nyersselyemhez megtévesztésig hasonló nyersanyagot kapnak. Alkalmunk volt megtekinteni az új nyersanyagot és azt összehasonlítva más nyersanyagokkal, azt látjuk, hogy például a gyapjúnál sokkal fényesebb, puhább, fizikai tulajdonságai megközelítik a selyem tulajdonságait, ára viszont a tisztaselyem árának csak hányada és a műselyem árának határán mozog. A Műegyetem laboratóriuma már hivatalosan megvizsgálta az anyagot és megállapította, hogy míg a selyem szaktövegeje 40 kilogram, a gyapjúé 30 kilogram, a pamuté 25—26 kilogram, addig a Benkő-féle nyersanyag szaktövegeje 36 kilogram.

Ma: varország. textilnyersanyag szükséglete

72 millió pengővel terheli a külkereskedelmi mérlegünket és ebből 50 millió pengő ára gyapot érkezik Magyarországra. Ha már most elgondoljuk, hogy a gyapotbehozatalunkat majdnem teljesen pótolni tudja az új nyersanyag, mert holdanként 4 métermázsa rost termelhető, úgyhogy

50.000 kat. holdnak eperfaháncs termése elég lenne ahhoz, hogy ne kelljen gyapotot importálni

és ezáltal mentesüljön külkereskedelmi mérlegünk 50 millió pengős importtól, akkor látjuk csak, hogy mily végtelen perspektívákat nyit meg az új találmánynak gazdasági kihasználása. Az eperfa ily nyersanyag céljából termelése a mezőgazdaság részére is minden várakozást felülmúlóan lukratív és a feldolgozó ipar is sokezer embernek adna munkát.

A kérdés kémiai megoldása már teljesen sikerült, úgyhogy a feltalálók szerint munkájuknak 90 százalékán túl vannak és már csak technikai problémákkal kell megbirkóznunk, mert a ma használatban lévő fonógépek az új anyag fonására nem alkalmasak, mert a szálakat összetörik. Dr Benkő József vezérigazgató reméli, hogy még ez év vége előtt sikerül oly fonógépet konstruálni, mely az új anyagnak gyakorlati használatba való vételét lehetővé teszi. A szabadalmat az összes szabadalmi egyezményes államokban bejegyeztették és ha a technikai megoldása az új anyag fonásának sikerül, úgy jogos remény van arra, hogy az egész világon forradalmi újítást fog jelenteni a textiliparban az új nyersanyag és háttérbe fogja szorítani a gyapotot, mert szebb, jobb, tartósabb és ennek dacára már a mai kezdetleges termelésben sem drágább annál.

SPORT

Meisl, osztrák szövetségi kapitány, hadat üzent a KK-nak!

Az osztrák sportvezér a KK teljes átalakítását, vagy beszüntetését követeli

Bécsből jelentik: A KK-nak rossz sajtója van az idén. Az olasz és csehszlovák lapok hetek óta cikkeznek a Középeurópai Kupa intézménye ellen, amely szerintük minden tekintetben alapos reformra szorult. Rendkívül érdekes Meisl Hugónak, a KK egyik szülőapjának nyilatkozata, amelyben az osztrák futballvezér kereken kijelenti, hogy

a KK küzdelmeiket a mai formák között folytatni nem lehet

s azt vagy meg kell reformálni, vagy egyszer s mindenkorra beszüntetni. Az alábbiakban ismertetjük Meisl nagyjelentőségű nyilatkozatát:

— A KK tulajdonképpen azért hívtuk életre, hogy az országok bajnokságában vezető nagy középeurópai egyesületek ne legyenek kénytelenek a szezonban már ugyanis agyondolgoztatott legénységüket fűrésztó nyári turákra vinni, viszont a turák elmaradása miatt támadt veszteséget a kupamérkőzések bevételeiből fedezték. Ezek a bevételek azonban, sajnos, általában csökkennek, egyre kisebb számú közönség látogatja a KK-mérkőzéseket, amelynek oka elsősorban természetesen a gazdasági krízisben keresendő, de nagy mértékben abban a tényben is, hogy a nagyvárosok közönsége a szombat-vasárnapokat szép nyári időben a városban kívül tölti s a weekendezőik száma az utóbbi esztendőben egyre nagyobb méreteket ölt.

— Határozottan baj van a KK küzdelmeiben résztvevő csapatok szellemével is. A sport-szerű és minden tekintetben szükséges küzdő lelkesedést valamely fura fanatizmus váltotta fel és sem a játékosok, sem a közönség nem tud különbséget tenni a kemény, de fair küzdelem és a gyűlölködő brutalitás között. A kitűzött magyar győzelmi prémium is nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy egyes játékosok elveszítik önuralmukat.

— Anyagi szempontból károsnak bizonyult az 1933-as határozat, amely a küzdelmekben

szereplő csapatok számát országonként kettőről négyre emelte, mert ezzel a még pár esztendővel ezelőtti oly nagy érdeklődéssel kísért küzdelem szétforgácsolódott, a közönség és jóvedelem is tulságosan megoszlik. De káros hatással van azokra az egyesületekre is, amelyek a küzdelmekből túlkorán kívánnak, viszont ezzel a vezetőség előre nem számolhat és így nem köthet le nyári turákat, kétségtelenül érzékeny anyagi veszteség éri.

— Nagy probléma a bírókérdés is, mert a bírák sajnos igen sokszor a fanatizált közönség nyomása alatt hozzák meg ítéleteiket és sok csapatnak a hazai pályán elért meglepés-szerű győzelme magyarázható meg ezzel a sajnálatos körülménnyel.

— Összegezve a fentieket, őszintén be kell vallanom, hogy az adott körülmények között a KK küzdelmek további megtartását elintezem — legalább is addig, amíg nem sikerül valami olyan reformot teremteni, amely egészségesebb alapot és normálisabb atmoszférát teremtenek az egyébként igen nemes sportcélokért elindult konkurrenciának.

— Közöszemert, hogy az olasz sajtó heves kampányt indított a KK ellen és ennek visszhangja van az egész középeurópai sportsajtóban. Az olaszok reformot javasolnak, amely abban állna, hogy térjünk vissza a régi rendszerhez, vagyis országonként nem négy, hanem csak két csapat vegyen részt a küzdelemben. Ellenére annak, hogy ez még nem lenne teljes megoldás, már ezt a javaslatot is örömmel üdvözölöm, mert a szereplők redukálása a surlódási területet is csökkentené...

Eddig Meisl nyilatkozata, amelyhez az előzmények után nincs sok hozzáfűzni valónk, legfeljebb talán annyi, hogy az osztrák futball vezére ezáltal is kitűnő sportdiplomátának bizonyult. Felengedte a kísérleti léggömböt... ha nem bírja az élet reális súlyát, legfeljebb szétbukkan.

A Slavia győzött az Austria ellen, de kiesett a Középeurópai Kupából

Prágából jelentik: A Slavia labdarúgó csapata ma folytatta le második mérkőzését a Középeurópai Kupában a bécsi Austria ellen és 1:0 (0:0) arányban győzött. A gólt a második félidő 21-ik percében Bradac lőtte. Így tehát a Slavia nem tudta behozni az Austria három gólos előnyét és ezért kiesett. Az Újpest ellenfele tehát vasárnap az Austria lesz.

528:2, Berlin javára. A francia képviselőházban élénk vita fejlődött ki, hogy vajon megszavazzák-e azt az egymillió frankot, amit a kormány a berlini olimpiai kiküldetésekre kért. Egy sportbarát volt miniszter, aki többre értékeli az igazi sportot a politikánál, remek beszédet mondott az olimpiai eszméről, s ez annyira meghatotta a képviselőket, hogy végül is 528:2 arányban megszavazták az olimpiai kiküldetésekre szükséges összeget. A barcelonai „ellenolimpián” is részt vesznek a franciák, erre azonban „csak” 600.000 frankot szavaztak meg.

Lettország válogatott mérkőzésre hívta meg Románia csapatát. A lett labdarúgó szövetség udvarias hangu átiratban meghívta Románia nemzeti válogatott csapatát egy ottani válogatott mérkőzésre. A román szövetség nem fogadhatja el a meghívást, mert ennek a hónapnak a végére szól, már pedig az itteni játékosok a bajnoki évad befejezése után szabadságot kaptak klubjaiktól és így a szövetségnek nem áll módjában válogatott csapatot összeállítani.

A Nemzeti Bajnokság állása

1. Ripensia	22	13	4	5	59:32	30
2. AMEFA	22	11	6	5	40:27	28
3. Juventus	22	9	6	7	48:32	24
4. CAO	22	9	6	7	37:32	24
5. Venus	22	9	6	7	57:50	24
6. Gloria	22	10	2	10	45:50	22
7. CFR	22	10	0	12	55:50	20
8. Crisana	22	8	3	11	44:48	19
9. Chinezul	22	8	3	11	45:58	19
10. Victoria	22	8	3	11	40:57	19
11. Unirea Tric.	22	7	5	10	53:58	19
12. Universitatea	22	7	2	13	29:53	16

A magyar-osztrák kerékpáros országúti mérkőzés második futamát is a magyarok nyerték meg. Bécsből jelentik: Sáros felázott talajon futották le a második (104 kilométeres) országúti kerékpárversenyt, amelyen a magyar versenyzők úgy az egyéni, mint a csapatversenyt fölényesen nyerték. Első lett Bogár (M) 2:51:45.5 idővel. (Átlag 40.060 m.)

Szép küzdelmek után győztek a magyar tornászok a japánok fölött. Budapestről jelentik: A városligeti Sportarenában tartották meg a magyar-japán tornaviadalt, amely mintegy bevezető erőpróba volt az olimpiai való szereplésekre. A világbajnok Pelle kitűnő szereplése döntötte el a küzdelmet. Részletes eredmények: Gyűrű: 1. Pelle, 2. Tóth, 3. Péter, 4. Sárkány, 5. Kecskeméti, 6. Sárkány, 7. Taketa (japán). Csapatban: 1. Magyarország 58.1, 2. Japán 55.8 ponttal. Ló: 1. Pelle, 2. Péter, 3. Alimoto (japán) és Hegedűs, 4. Kecskeméti, 5. Sárkány. Csapatban: 1. Magyarország 55.9, 2. Japán 51 ponttal. A japánok ezen a szeren veszedelmesen jól mozogtak.

Apcák hirdetések

Lakás

Egy udvari szoba, konyha lakás mellékhelyiségek augusztus 1-re kiadó. Lakatos számszám eladó. Oradea, Parcul Alba-Iulia No. 6.

Stánceni (Jud. Mures), Csörgő József méheszénél egy butorozott szoba július 15-szeptember végéig nyaralásra kiadó Vasutállomás, fenyves levegő, tengerszint fölött 600 méter. Havasi gyógymez mindenkor kapható.

Kertvárosban, villamos megálló közelében egy modern 2 szobás magánház augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Dallos, Oradea, Str. Negruzii 34. Telefon 802.

Nyári kiadó szép utcai butorozott szoba a strandhoz közel. Str. Stramba 2. szám Oradea.

Keresek a szőlőhegyen vagy Oradea környékén bérbe 5-6 szobás lakást. Címet a kiadóba kérek

Egy kis udvari szoba, konyha, speizos lakás, összes mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Eliade Rădulescu No. 13.

Szoba-konyha lakás mellékhelyiségek kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Sylva No. 6.

Butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13.

Kiadó augusztus 1-re egyszobás, parkettás lakás mellékhelyiségekkel együtt. Oradea, Str. Regele Carol 19. alatt.

Kapualatti utcai butorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga 7.

Adós-vétel

Kijátszott mesterhegedű eladó. Oradea, Str. Turnitorilor No. 4.

Eladó alig használt 3 darab löszőr matrác. Oradea, Strada Alexandrii 32. emelet.

Eladók a város minden részében kisebb-nagyobb értékű ingatlanok, magán- és bérházak, telkek, szőlők, birtokok. Popovics iroda, Oradea Str. Vlăduța 6. Telefon: 167.

Eladó jégsekény, könyvszekrény, barokk ebéd- és antik szekrény. Oradea, Strada Bratianu No. 21.

Eladó 35 éve fennálló borbély üzlet. Kovács, Str. Crucii No. 9.

Alkalmazás

Szakképzett ápolónő felvétetik az Irgalmasrend kórházába. Oradea.

Különféle gyakorlatok az olimpiára.

Berlinben igen sokféle módját lehet most megfigyelni az olimpiai versenyekre való készülődéseknek. Felső képen Campbell Jeannette ausztráliai uszóbajnoknő úgy gyakorolja a lábmozdulatokat, hogy bekapaszkodk egy deszkába.